

Contextualizing the Auditors' Bricolage Strategic Thinking Functions in Controlling the Occurrence of Auditing Profession Pressure Spillover Disorders

Alireza Saadati

PhD Student, Department of Accounting,
Central Tehran Branch, Islamic Azad
University, Tehran, Iran

Negar Khosravipour

Assistant Professor, Department of Accounting
Tehran Central Branch, Islamic Azad
University, Tehran, Iran

Mohammad Ali Bidari

Assistant Professor, Department of Accounting
Central Tehran Branch, Islamic Azad
University, Tehran, Iran

Abstract

The purpose of this research is to contextualize the strategic thinking of auditors' bricolage functions in controlling the occurrence of auditing profession pressure spillover disorders. In the qualitative phase of this study, the functional areas of auditors' bricolage strategic thinking and the disorders caused by auditing profession pressures were identified. Using grounded theory and systematic content screening, followed by the implementation of the fuzzy Delphi analysis process and verification of the reliability of the identified dimensions, these functional areas were expanded for the study platform. The findings from the qualitative phase indicate the identification of 36 conceptual themes, 6 core components, and 3 categories related to the variables of auditors' bricolage strategic thinking functions. The results further show that by improving the efficiency of auditors' negotiation abilities through the development

* Corresponding Author: neg.khosravipour@.iauctb.ac.ir

How to Cite: Saadati, A., Khosravipour, N., Bidari, M.A. (2024). Contextualizing the Auditors' Bricolage Strategic Thinking Functions in Controlling the Occurrence of Auditing Profession Pressure Spillover Disorders, *Empirical Studies in Financial Accounting*, 21(84), 179-228. DOI: 10.22054/qjma.2024.80610.2587

of bricolage strategic thinking, conflicts arising from tolerating employer pressure due to the demands of the auditing profession can be controlled more effectively than other identified disorders.

Keywords: Auditing Profession Pressure, Bricolage Strategic Thinking, Spillover Disorders.

1. Introduction

The auditing profession, more than any other, demands mental control and the application of critical thinking and skills to provide opinions on the financial performance of business owners. Consequently, it is natural for this profession to involve higher psychological pressure compared to other jobs in the financial field. As a result of these psychological pressures, auditors often face conflicts in their professional work, increasing the likelihood of job pressures spilling over into other aspects of their roles. In other words, the intense job pressures and the mismatch between an auditor's personal characteristics and the professional demands of auditing can gradually lead to job burnout, ultimately disturbing the individual's professional balance.

2. Literature Review

Since auditors, in the field of auditing, on the one hand, safeguard the public interests of stakeholders by validating financial reports, and on the other hand, operate within for-profit entities to earn revenue and provide services to business owners, they face substantial job pressure. Consequently, there is a concern among legislators and general stakeholders that these dual roles may conflict under such pressure. For instance, an employer with significant economic power might pressure an independent auditor to accept fraudulent or questionable accounting practices.

3. Methodology

This study is exploratory/descriptive in nature from an objective perspective. On one hand, interviews are employed to identify the functional areas of auditors' bricolage strategic thinking. On the other hand, checklists from the critical evaluation list serve as the foundation for identifying the types of disorders caused by the pressures of the auditing profession. This study is considered

developmental in terms of result, as the interplay between auditors' bricolage strategic thinking and the overflow disorder of auditing profession pressures lacks theoretical coherence and an integrated content framework, necessitating content and cognitive analysis to expand the dimensions of this knowledge within the audit field.

In terms of data type, this study is mixed-method. In the qualitative phase, the functional areas of auditors' bricolage strategic thinking are first identified through foundational data theory and interviews. Subsequently, during several stages of the systematic content screening process, the types of disorders caused by the overflow of auditing profession pressures are determined. Based on Delphi analysis, the reliability of the identified dimensions is verified, allowing the examined dimensions to be generalized to the study platform. In the quantitative phase, the gray Vicor matrix is employed to compare criteria in row "i" and column "j", identifying the most effective functional field of auditors from the perspective of bricolage strategic thinking. This is achieved by controlling the drivers of overflow disorders arising from the pressures of the auditing profession.

4. Result

In this study, during the qualitative phase and based on the answers to the first two research questions, an effort was made to identify the functional areas of auditors' bricolage strategic thinking and the disorders caused by the overflow of pressures in the auditing profession. This was achieved through grounded theory analyses and systematic content screening. Following this, action was taken to implement the fuzzy Delphi analysis process and verify the reliability of the identified dimensions, enabling their expansion to the study platform. The results of the qualitative phase, in line with the first and second research questions, indicate the identification of 36 conceptual themes, 6 core components, and 3 categories for the variable of auditors' bricolage strategic thinking functions. Additionally, 5 disorders caused by the overflow of auditing profession pressures were identified. Subsequently, with the aim of integrating these variables through the implementation of the gray Vicor analysis process, the study sought to answer the third research question: under which function of strengthening strategic thinking in auditors can the

conflict caused by the overflow of auditing profession pressures be reduced?

The results in this section showed that by improving the efficiency of auditors' negotiation abilities through the development of bricolage strategic thinking, it can be expected that the conflict caused by tolerance with employers due to the overflow of auditing profession pressures will become more controllable compared to other identified disorders.

5. Discussion

In analyzing the obtained results, it should be noted that one of the functional fields of strategic thinking, based on the conceptual mechanism of bricolage, is the ability to design a negotiation path with business owners and conclude audit contracts. Through adherence to professional and ethical values, auditors can avoid potential pressures and prevent disruptions (conflicts) in their tolerance toward business owners. Given the wide range of pressures in the auditing profession, auditors often face desperation during negotiations with business owners. This can negatively affect the quality of audit reports and have destructive behavioral consequences, first on auditors' performance in their professional roles and later extending to their family life.

6. Conclusion

This study highlights that strengthening bricolage strategic thinking in auditors can effectively manage work-family conflicts and, to some extent, control role ambiguity conflicts, family-work conflicts, and conflicts related to profession attachment. Negotiations conducted with consistent behavioral and professional capabilities, grounded in auditors' cognitive and perceptual approaches, create opportunities to mitigate professional pressures from the outset. This, in turn, enhances the effectiveness of auditors in their professional roles and broader social roles.

زمینه‌یابی کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان در کنترل وقوع اختلال‌های سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد
اسلامی، تهران، ایران

علیرضا سعادتی

استادیار گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی،
تهران، ایران *

استادیار گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی،
تهران، ایران

چکیده

هدف این مطالعه، زمینه‌یابی کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان در کنترل وقوع اختلال‌های سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی می‌باشد. این مطالعه به لحاظ روش‌شناسی، ترکیبی محسوب می‌شود، چراکه بر اساس مجموعه‌ای از روش‌های تحلیل کیفی و کمی، به دنبال دستیابی به اهداف پژوهش می‌باشد. لذا از طریق فرآیندهای بخش کیفی، ابتدا تلاش شد تا بر اساس دو تحلیل گرندتئوری و غربالگری محتوایی سیستماتیک، نسبت به شناسایی زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان و اختلال‌های ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی، اقدام شود تا پس از پیاده‌سازی فرآیند تحلیل دلفی فازی و تأیید پایایی ابعاد شناسایی شده، امکان بسط آن‌ها به بستر مطالعه ممکن باشد. سپس در بخش کمی مطالعه، از طریق ماتریس ویکور خاکستری تلاش شد تا نسبت به ارزیابی معیارهای شناسایی شده در حرفه حسابرسی اقدام شود. یافته‌های مطالعه در بخش کیفی حکایت از شناسایی ۳۶ مضمون مفهومی، ۶ مؤلفه‌ی محوری و ۳ مقوله برای متغیر کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان و شناسایی ۵ اختلال ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی دارد. در ادامه و باهدف ترکیب این متغیرهای در قالب پیاده‌سازی فرآیند تحلیل ویکور خاکستری، نتایج نشان داد، با ارتقاء سطح

کارآمدی زمینه‌های مذاکره‌ای حسابرس بر اساس توسعه تفکر استراتژیک بریکولاژ در حسابرسان می‌توان انتظار داشت، تعارض ناشی از تساهل با صاحب کار به دلیل سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی نسبت به سایر اختلال‌های شناسایی شده‌ی دیگر، از قابلیت کنترل پذیری بیشتر برخوردار باشد.

کلیدواژه‌ها: تفکر بریکولاژ؛ فشارهای حرفه حسابرسی، سرریزش‌گی شغلی.

مقدمه

حرفه حسابرسی بیش از هر حرفه‌ای دیگری، نیازمند کنترل روانی و استفاده از تفکر و مهارت برای اظهارنظر در خصوص عملکردهای مالی صاحب‌کاران می‌باشد (Bhattacharjee & Moreno, 2013). لذا طبیعی است که این حرفه نسبت به سایر مشاغل مرتبط با عرصه‌های مالی، از فشار روانی بالاتری برخوردار باشد (Collaku et al., 2024). نتیجتاً تحت چنین فشارهای روانی، حسابرسان دچار اختلال ناشی از تعارض در کار راهی حرفة‌ای حسابرسی می‌گردند و احتمال بروز سریزش‌گی فشارهای شغلی بر سایر نقش‌های حسابرسان وجود دارد (ولیان و همکاران، ۱۳۹۸)؛ به عبارت دیگر، فشار شغلی بالا و عدم تناسب بین ویژگی‌های فردی حسابرس با ویژگی‌های حرفة‌ای در حسابرسی، باعث می‌گردد تا به تدریج فرد دچار فرسایش شغلی گردد و توازن حرفة‌ای در فرد دچار اختلال شود (Mappangile et al., 2023).

پژوهشگران رفتار حرفه‌ای در حسابرسی مانند Frank Bonner et al. (2022) و Hameli et al. (2020) همواره بر شناخت کارکردهای درونی در حسابرسان تأکید دارند و معتقد هستند که ارتقاء بهزیستی روان‌شناختی می‌تواند در تحریک انگیزه‌های شغلی در حسابرسان مؤثر باشد و مانع برای بروز اختلال‌های شغلی در حرفة حسابرسی تلقی گردد (Hameli et al., 2024). اگرچه قبل از ورود به این عرصه نیز حسابرسان باید به درک منسجم از ماهیت حرفة، هم‌راستا با ویژگی‌ها و مهارت‌های فردی خود دست یابند، اما پیش‌فرض این مطالعه بر ارتقاء کارکردهای تفکر استراتژیک در حسابرسان می‌باشد (Bucaro, 2019). تفکر استراتژیک اشاره به برنامه‌ریزی و سطحی از رویکرد انتقادی در مهارت‌های حسابرسی دارد که می‌تواند ضمن ارتقاء کیفیت گزارش حسابرسی، انگیزه‌های فردی برای وابستگی و اشتیاق شغلی به حرفة را در حسابرسان تشید نماید (Hoshang et al., 2021). در این مطالعه تفکر بریکولاژ «Bricolage Thinking»، به عنوان یکی از نوظهورترین زمینه‌های شیوه تفکر استراتژیک در حوزه رفتار فردی، مدنظر قرار دارد تا ابعاد مختلف آن در قالب یک چارچوب نظری ارائه گردد و به این سؤال پاسخ داده شود که تا چه حدی و چگونه

می‌تواند از بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی جلوگیری کند. تفکر بریکولاز نوعی مهارت مبتنی بر انعطاف‌پذیری ذهنی در رفتار حرفه‌ای تعریف می‌شود که زمینه‌های نبوغ و خلاقیت؛ شناخت (ادراک عمل‌گرایانه) و معرفت‌شناسی فلسفی در یک حرفه را می‌تواند شامل شود (Hou et al., 2022)؛ به عبارت دیگر، تفکر بریکولاز در افراد بیان‌کننده‌ی نگاه فراتر گرایانه از یک حوزه دستورالعمل‌ها یا ازامات تعیین‌شده برای رسیدن به یک تصمیم می‌باشد که می‌تواند در عین حفظ ارزش‌های حرفه‌ای، عملکردی خلاقانه در تصمیم‌گیری و قضاوت داشته باشد (Phillimore et al., 2018). بسط این مفهوم به حرفه حسابرسی می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد، زیرا امروزه حسابرسی به دلیل پیچیدگی‌های معاملات و فرصت‌طلبی صاحبان قدرت در ساختار شرکت‌ها، بیش از گذشته و رویکردهای کلاسیک، نیازمند تغییر فلسفی در هسته معرفت‌شناسی خود، برای حرکت به سمت خلاقیت مبتنی بر تفکر انتقادی در قضاوت‌های حرفه‌ای می‌باشد (پورسمیعی و همکاران، ۱۴۰۰). این تغییر پارادایمی در رویکردهای رفتار حرفه‌ای مبنی بر پذیرش تفکر استراتژیک بریکولاز، احتمالاً به دلیل برخورداری از زمینه‌های شناختی فراگیرتر حسابسان از موقعیت‌های شغلی و فشارهای موجود در این حرفه تا حدی بتواند از بروز سرخوردگی در این حرفه جلوگیری نماید.

لذا مسئله‌ی این مطالعه شیوه‌های کنترل سرریزش‌گی در حرفه حسابرسی از طریق تحریک کارکردهای شناختی در حسابسان می‌باشد، چراکه سرخوردگی شغلی باعث می‌شود تا تعارض‌هایی همچون کار-خانواده و بالعکس به کاهش کیفیت گزارش حسابرسی منجر شود. چراکه ایجاد تعارض متنج به سرریزش‌گی حرفه‌ای، می‌تواند دلایل متفاوتی از جمله فشار کاری؛ تبعیض و یا عدم تناسب ویژگی‌های فردی با ماهیت شرح شغلی در حرفه حسابرسی داشته باشد؛ بنابراین ضرورت انجام این مطالعه می‌تواند از دو مبنای نظری و کاربردی حائز اهمیت باشد.

اولاً به لحاظ دانش‌افزایی نظری اهمیت این مطالعه، زمانی مشهود می‌شود که با مرور پیشینه‌های تجربی گذشته می‌توان دریافت که علیرغم حیطه‌ی گسترده‌ی پدیده تفکر

استراتژیک در کارکردهای حسابرسان و ارزیابی آن بر سریزشدگی حرفه‌ای، به دلیل ویژگی‌های درونی و بیرونی مؤثر بر متصدیان آن، تحقیقات دانشگاهی مرتبط با ماهیت این مطالعه چندان مورد توجه نبوده است و تنها بخشی از پژوهش‌های چندسال گذشته همچون Asnawi (2022) و Amiruddin (2019) و Yustina and Valerina (2019) تلاش نمودند تا تعارض‌های شغلی ناشی از کار-خانواده «Work-Family Conflict» و خانواده-کار «Family – Work Conflict» را به ادبیات دانش حسابرسی اضافه نمایند، بی‌آنکه در فرآیندهای تحلیلی به تأثیرات محرک‌های فردی مؤثر در کنترل چنین تعارض‌های توجه داشته باشند. لذا انجام این مطالعه می‌تواند ضمن واکاوی چالش‌های ذهنی و فکری حسابرسان در توسعه‌ی تفکر استراتژیک بریکولاژ مبنی بر اثربخشی کارکردهای حرفه‌ای، تأثیرات آن بر کنترل سریزشدگی فشارهای ناشی از حرفه حسابرسی را موردنبررسی قرار دهد.

ثانیاً به لحاظ بیان اهمیت کاربردی و چرایی وقوع فاکتورهای مؤثر بر بروز فشارهای شغلی و شکل‌گیری سریزشدگی در حسابرسی، می‌توان به ماهیت آیننامه‌ها و دستورالعمل‌ها ارجاع شود. به طوری که طبق ماده (۲) آیننامه‌ی سقف مجاز ارائه خدمات تخصصی و حرفه‌ای، هریک از شرکا (حسابرسان) در طول یک سال موظف به ۳۳۷۰۰ ساعت تا ۴۸۷۰۰ ساعت سقف مجاز ارائه خدمات با توجه به سابقه‌ی مدیریت حسابرسی می‌باشند (مرکز آموزش و تحقیقات حسابداری و حسابرسی حرفه‌ای، ۱۳۹۳). مرور این آیننامه‌ها نشان می‌دهد، میزان ساعت کار حسابرسان چیزی در حدود ۷۰۳ ساعت در طول یک هفته می‌باشد که اگر هر موسسه حسابرسی طبق قانون، از حداقل سه حسابرس تشکیل شده باشد، می‌توان به فشار کاری بالا در این حرفه پی‌برد (واسعی‌چهارمحالی و همکاران، ۱۳۹۷). همچنین طبق ماده (۴) روابط مؤسسات حسابرسی با جامعه حسابداران رسمی ایران آمده است که: «عدم رعایت مقررات و ضوابط مصوب شورای عالی و عدم ارائه و یا تأخیر غیرمعارف در ارائه مدارک و اطلاعات درخواستی در قالب گزارش حسابرسی، به عنوان تخلف از مقررات محسوب می‌شود و طبق قانون تذکر

کتبی، تعلیق از انجام حرفه‌ای و درنهایت انحلال مجوز حسابرس را به همراه دارد (ولیان و همکاران، ۱۴۰۱). براین اساس می‌توان دریافت، با توجه وجود قوانین و آینه‌نامه‌های نظارتی بر عملکرد حسابرسان، این حرفه در کنار مزایایی مادی برای حسابرسان، چه فشار شغلی بیش از اندازه را به همراه دارد و این موضوع می‌تواند در بلندمدت به سریزشدن وظایف حرفه‌ای در سایر نقش‌های حسابرسان در بسترهاي اجتماعی منجر گردد. لذا این مطالعه با درک شکاف نظری و کاربردی اهمیت مطالعه، تلاش دارد تا با ترکیبی از شیوه‌های تحلیل کیفی و کمی، اثربخش‌ترین زمینه‌ی کارکردی حسابرسان از منظر تفکر استراتژیک بریکولاژ، مبنی بر کنترل محرك‌های بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی را مشخص نماید.

مبانی نظری

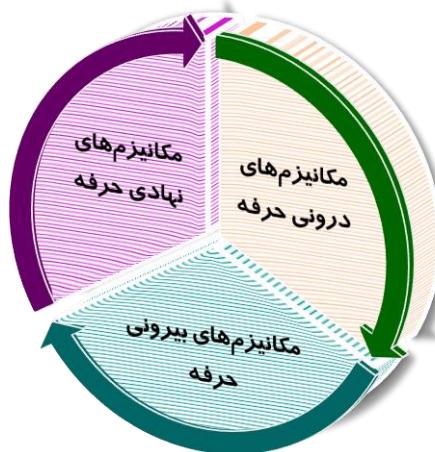
تفکر استراتژیک بریکولاژ

بریکولاژ برای اولین بار در حوزه دانش بین‌رشته‌ای مدیریت و کارآفرینی در سال ۱۹۹۵ توسط (1995) Monaheng در زمینه‌های وابسته به دانش علوم انسانی معرفی شد و از ماهیتی مبنی بر تمرکز بر وجود ظرفیت‌های موجود در یک حرفه بخوردار بود؛ به عبارت دیگر، در این سبک از تفکر، به افراد توصیه می‌شد تا صرفاً موجودیت فعلی یک بخش از مسئولیت‌های محوله را به گونه‌ای ایفا نمایند تا بتوانند به جنبه‌های متفاوتی از عملکردهای گذشته دست یابد (Yang & Leppäaho, 2023). Levi-Strauss (1996) به عنوان یکی از پیشگامان این عرصه، در تعریف این مفهوم، به سطحی از اکتفاپذیری به منابع فعلی و ایجاد آشکال جدیدی از توانمندی‌های فردی اشاره دارد که می‌تواند اهداف حرفه‌ای در یک بستر شغلی را متفاوت از گذشته به ذینفعان عرضه نماید. فرض اساسی تفکر استراتژیک بریکولاژ بر پایه‌ی هستی‌شناسی فلسفی، از ماهیت حرفه و شناخت متصدیان آن از ارزش‌های اجتماعی بنا شده است که از طریق تقویت مکانیسم‌های اجتماعی در کارکردهای حرفه‌ای به افراد اجازه می‌دهد تا از طریق تحریک انگیزه‌های شغلی، افراد از زوایایی متفاوتی عملکردهای مورد انتظار از منظر نهادی و اجتماعی را ارائه

نمایند (Baker and Nelson, 2005).

در این صورت، کارکنان ممکن است از بدهنه‌نوازی «Improvisation» و تدبیر «Co – shaping» یا بازآفرینی «Resourcefulness» اجتماعی ذینفعان استفاده نمایند (Senyard et al. (Duymedjian & Ruling, 2010) 2014) نیز توسعه این شیوه از تفکر را مبنایی برای خلق ایده و به اشتراک گذاری آن برای رسیدن به اهداف مشترک سازمان با کارکنان قلمداد می‌کند. (Baker et al (2003) با تمرکز بر این پدیده، در ابتدا تلاش نمودند تا تأثیرات آن بر نحوه مواجهه شدن کارآفرینان با مسائل و مشکلات را مورد بررسی قرار دهند که نتایج حکایت از ظهور خلاقیت‌های فردی در نحوه سازگاری با چالش‌ها و مشکلات مرتبط با آن بود که می‌توانست مانع از اهمال کاری منفعتانه گردد. (Van de Walle (2014) با الگوبرداری از این نتایج، ماهیت این شیوه از تفکر را به سازمان‌ها و مشاغلی که از فشار روانی بالاتری برخوردار بودند، ارجاع داد و نتیجه‌گیری نمود، به کارگیری این شیوه از تفکر می‌تواند ظرفیت‌های فردی در تاب آوری شغلی را افزایش دهد و افراد در مواجه با بحران‌های شغلی، به دلیل شناخت نهادینه‌شده از ارزش‌های حرفه‌ای و اجتماعی، واکنش معقولانه‌تری داشته باشند. این فرآیند با ارتقاء کارراهه‌ی حرفه‌ای به لحاظ تجربی و دانش، می‌تواند به ایجاد اثربخشی بیشتر در عملکردهای فردی منجر شود و مانع از بروز سرخوردگی‌های احتمالی گردد. Baker and Nelson (2005) با شناخت ناشی از پژوهش‌های قبلی، باهدف انسجام‌سازی مفهومی ماهیت تفکر استراتژیک بریکولاز، در قالب شکل (۱) سه حوزه برای بسترسازی کارکردهای این پدیده ایجاد نمودند.

شکل ۱. مبانی بسترسازی تفکر استراتژیک بریکولاژ (منبع: Baker and Nelson, 2005)

طبق شکل (۱) مکانیزم‌های درونی حرفه، جنبه‌هایی از دانش و سطح توانمندی‌های فردی از نظر ذهنی و جسمی را شامل می‌شود که می‌تواند به افزایش کارکردهای مهارتی در هر عرصه‌ای از شغل‌ها، به شرط تناسب بین ویژگی‌های فردی با ویژگی‌های شغلی تعریف شده، منجر شود. در مکانیزم‌های بیرونی حرفه، ارزش‌های اجتماعی هریک از مشتریان (ذینفعان) است که به بازسازی نوع تفکر مسئولانه افراد در پاسخگویی به انتظارات آنان، کمک می‌کند. در مکانیزم‌های نهادی اما سیاست‌گذاری‌ها و حوزه‌های آموزش است که می‌تواند به توسعه این شیوه از تفکر استراتژیک به افراد کمک نماید (Coviello et al., 2017).

سرریزش‌گی فشارهای شغلی در حسابرسی

از آنجایی که متصدیان حرفه‌ای در عرصه‌ی حسابرسی از یکسو با اعتباربخشی به گزارش‌های مالی، منافع عمومی ذینفعان را حفظ می‌کنند و از سویی دیگر در یک واحد انتفاعی، مشغول به فعالیت برای کسب درآمد نیاز به ارائه خدمات به صاحب کاران دارند، با فشارهای شغلی زیادی مواجه می‌باشند. لذا تحت چنین فشاری این نگرانی برای قانون‌گذاران و عموم ذینفعان ایجاد می‌شود که دو نقش یادشده‌ی حسابسان چار تعارض گردد. نمونه این موضوع زمانی است که صاحب کاری که دارای قدرت اقتصادی

قابل توجهی، برای پذیرش رویه‌های حسابداری متقلبانه و بحث برانگیز خود، حسابرس مستقل را تحت فشار قرار می‌دهد (Bazerman et al., 2006).

تدوین کنندگان استانداردهای و الزامات اخلاقی در این عرصه، همواره بر ارتباط، ماهیت منافع و فعالیت تعاملی بین حسابرسان با صاحب‌کاران تأکید نموده‌اند اما تغییر انگیزه‌های حرفه‌ای را عاملی تهدیدکننده در این حوزه معرفی می‌نمایند. به عنوان مثال همیشه این بحث مطرح می‌باشد که با توجه به انتخاب و پرداخت حق‌الزحمه حسابرس توسط صاحب‌کاران، استقلال آن‌ها در معرض ریسک قرار دارد و مدیریت صاحب‌کار از این طریق می‌تواند بر حسابرس اعمال فشار کرده و قضاوت آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد (Jamal & Sunder, 2015).

لذا مکانیزم‌های خود نظارتی به عنوان یک کارکرد درون فردی و انگیزه‌بخش امکان محافظت از حسابرسان را در برابر فاکتورهای تهدیدکننده را ممکن می‌سازد و با از بین بردن آثار این ریسک فاکتورها، می‌تواند مانع از سرریزش‌گی در حرفه حسابرسی شود. سرریزش‌گی در حرفه حسابرسی نوعی تعارض شغلی است که معمولاً به دلیل فشارهای واردشده بر حسابرسان باعث می‌گردد تا این فشارها بر ایفای نقش‌های اجتماعی و خانوادگی افراد سایه بیندازد. لذا صاحب‌نظرانی همچون Yang et Payne et al. (2020) (2023) با تأکید به تحکیم هنجارها و تقویت ثبات رفتاری افراد در کارراهه حرفه‌ای، به آین رفتار حرفه‌ای هیئت بین‌المللی استانداردهای رفتار حرفه‌ای آیفک (IFAC) ارجاع می‌نمایند تا ریسک فاکتورهای مؤثر بر کارکردهای حسابرسان را در پنج بعد طبق شکل (۲) را موردنبررسی قرار دهد (Salterio, 2022).

شکل (۲) ریسک فاکتورهای مؤثر بر فشار شغلی در حسابرسی (منبع: Salterio, 2022)

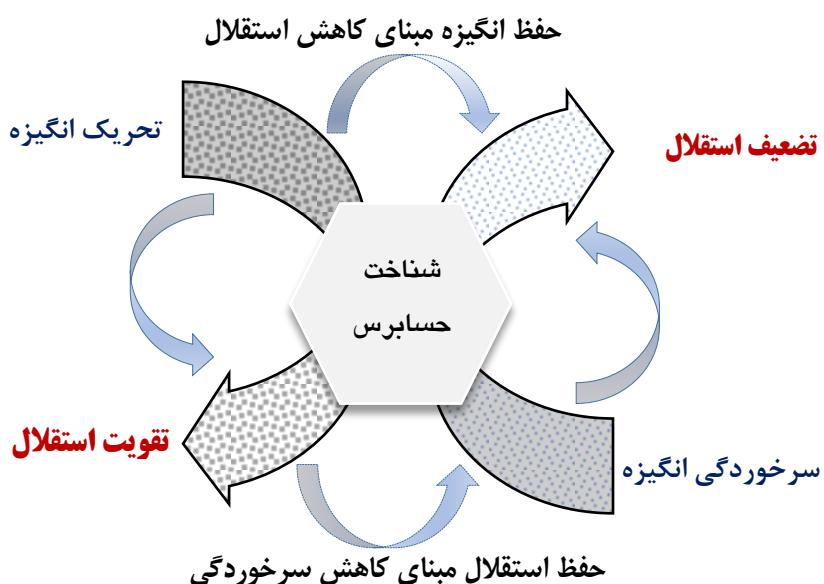
بر اساس این چارچوب هریک از این جنبه‌ها به طور خلاصه تشریح می‌شوند:

- **ریسک خود برسی:** این ریسک زمانی به وجود می‌آید که کارهای انجام شده در خدمات اطمینان بخشی به وسیله خود یا سایر کارکنان مؤسسه در زمان ارائه خدمات غیراطمینان بخشی تهیه شده باشد.
- **ریسک منفعت شخصی:** این ریسک بر اساس اقدامات حسابرسان جهت افزایش منافع شخصی خود و سایر خویشاوندان نزدیک ناشی می‌شود که منافع مالی و غیرمالی را شامل می‌شود.
- **ریسک جانب داری:** این ریسک به معنای نادیده گرفتن واقعیت‌ها توسط حسابرس به طرفداری یا مخالفت از شخص دیگری ایجاد می‌شود.
- **ریسک قرابت:** این ریسک زمانی محتمل می‌شود که حسابرس به واسطه‌ی آشنایی با صاحب کار و یا وابستگی به او درباره ادعاهای حسابرس تردید حرفه‌ای را به کار نگیرند یا واقعیت‌های موجود را نادیده انگارد
- **ریسک ارعاب:** درنهایت این ریسک زمانی ظهور می‌یابد که حسابرس به دلیل تهدید یا ترس از شخص یا اشخاصی با نادیده گرفتن واقعیت‌ها، گزارش‌های خلاف واقع را ارائه می‌دهند که نمونه‌ای از آن می‌تواند تهدید صاحب کار به برکناری یا جایگزینی حسابرس و تهدید به اقامه دعوا علیه حسابرس است.

این فاکتورهای ناشی از فشار شغلی ضمن اثرگذاری بر عملکردهای حرفه‌ای، فراتر از تخلف یا تحریف‌ها، می‌تواند پیامدهای منفی روحی و روانی زیادی برای حسابرسان به همراه داشته باشد و باعث سرخوردگی آنان گردد. لذا در این رابطه Adams et al.

(2021) مدلی از مسیر رفت و برگشتی تقویت یا تضعیف استقلال در کارکردهای حرفه‌ای ارائه نمودند که می‌تواند در این رابطه به شناخت حرفه‌ای حسابرسان در کنترل تعارض‌های شغلی کمک نماید.

شکل ۳. مسیر رفت و برگشتی تقویت یا تضعیف استقلال در کارکردهای حرفه‌ای (منبع: Adams et al., 2021)

طبق شکل (۳) حفظ استقلال به عنوان مورد وثوق‌ترین کارکرد اخلاقی و رفتاری در حرفه حسابرسی، مسئله‌ی شناخت به عنوان هسته‌ی مرکزی یا اصطلاحاً معرفت‌شناسی برآمده از تحریک انگیزه‌های فردی می‌باشد. درواقع تقویت انگیزه‌های فردی باعث می‌گردد تا استقلال حسابرس، مانع از اجازه‌ی نفوذ واسطه و صاحب‌کاران بر عملکردهای حرفه‌ای در حسابرسی گردد و تداوم آن در مسیر کار راهه‌ی حرفه‌ای نیز می‌تواند عاملی برای جلوگیری از بروز سرخوردگی‌های شغلی ناشی از فشارهای واردہ بر حسابرسان تلقی شود. درواقع ارتقاء احاطه‌ی ادراکی حسابرس بر انجام وظایف شغلی، با تقویت استقلال می‌تواند مانع از بروز سرخوردگی شغلی گردد و این موضوع درواقع انگیزه‌های بیرونی است که بر

انگیزه‌های فردی و درونی نقش مهمی را ایفا می‌نماید (Appelbaum et al., 2018). لذا

باتوجه به ارائه‌ی مبانی نظری این مطالعه به دنبال پاسخ به سوالات زیر می‌باشد:

- سؤال اول پژوهش) کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاز حسابسان بر پایه چه زمینه‌هایی قابل‌شناسایی می‌باشد؟
- سؤال دوم پژوهش) اختلال‌های ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی کدام‌اند؟
- سؤال سوم پژوهش) آیا در شرایط وجود کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاز، حسابسان از ظرفیت‌های کافی برای کنترل اختلال‌های ناشی از سرریزش‌گی حرفه‌ای برخوردار هستند؟

برای پاسخ به سؤال‌های این مطالعه، ابتدا از طریق گرند تئوری و تحلیل دلفی در روش‌شناسی بخش کیفی، تلاش می‌شود تا زمینه‌های قابل بسط تفکر استراتژیک بریکولاز به کارکردهای حسابسان و اختلال‌های ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی شناسایی شود و سپس از طریق تحلیل ویکور خاکستری مشخص شود، تحت اثربخش‌ترین زمینه‌ی کارکردی حسابسان از منظر تفکر استراتژیک بریکولاز، چه مبنایی از محرك‌های سرریزش‌گی حرفه‌ای می‌تواند بیشتر کنترل شود تا به تعارض در حسابرسی منجر نگردد.

روش‌شناسی

این مطالعه از منظر هدف، اکتشافی/توصیفی است چراکه از یک‌سو برای شناسایی زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابسان از مصاحبه بهره برده می‌شود و از سویی دیگر مبنای شناسایی نوع اختلال‌های ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی، چک‌لیست‌های سیاهه ارزیابی انتقادی می‌باشد. این مطالعه از نظر نتیجه، توسعه‌ای محسوب می‌شود، زیرا هم کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابسان و اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی به دلیل عدم انسجام نظری و چارچوب محتوایی یکپارچه در بستر مطالعه، نیاز به واکاوی محتوایی و شناختی دارند تا بتوان بر

اساس آن ابعاد هریک از آن را در دانش حسابرسی بسط داد. به لحاظ نوع داده می‌بایست این مطالعه را می‌بایست ترکیبی تلقی نمود، چراکه در بخش کیفی از طریق نظریه داده بنیاد و انجام مصاحبه ابتدا زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابرسان شناسایی می‌شود و سپس طی چندین مرحله فرآیند غربالگری محتوایی سیستماتیک، نسبت به تعیین نوع اختلال‌های ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی اقدام می‌گردد تا بر اساس تحلیل دلفی پایایی ابعاد شناسایی شده، امکان تعمیم ابعاد موردنبررسی به بستر مطالعه ممکن باشد. در بخش کمی این مطالعه نیز از طریق ماتریس ویکور خاکستری، تلاش می‌شود تا با مقایسه زوجی معیارها در سطر «*i*» و ستون «*j*»، اثربخش ترین زمینه‌ی کارکردی حسابرسان از منظر تفکر استراتژیک بریکولاز، مبنی بر کنترل محرك‌های بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی مشخص شد.

جامعه آماری

بر اساس ماهیت ترکیبی این مطالعه به صورت ترکیبی، در بخش کیفی خبرگان حسابداری و حسابرسی به عنوان مصاحبه‌شوندگان و مشارکت‌کنندگان برای شناسایی زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابرسان حضور داشتند. شیوه‌ی انتخاب مصاحبه‌شوندگان و مشارکت‌کنندگان به منظور تأمین مبنای خبرگی، از طریق پژوهش Henwood and Pigeon (1992) بر مبنای معیارهایی همچون؛ اهمیت تناسب، قدرت افتراق، آگاهی از زمینه پژوهشی و به طور خاص تفسیر تشریحی صورت پذیرفت. برای رسیدن به این هدف، لازم بود، قبل از رسیدن به تعداد نفرات مصاحبه‌شونده و مشارکت‌کنندگان، از طریق معیار اهمیت تناسب، تعداد بیشتری با توجه به تجربه‌های پژوهشی در زمینه‌ی شیوه‌ی تفکر حسابرسی و تعارض‌های حرفه‌ای در آن انتخاب می‌شد که طی این فرآیند از ۲۳ نفر جهت انجام مصاحبه و مشارکت در ارزیابی انتقادی دعوت به عمل آمد. این افراد از نظر محققان از تناسب بهتری به لحاظ شناخت خبرگی، برخوردار بودند. از مجموع ۲۳ نفر، ۱۵ نفر پاسخ مثبت به مشارکت در این مطالعه دادند. در ادامه بر مبنای حساسیت به زمینه‌ی مورد مطالعه، ۱۵ نفر اولیه انتخاب شده، مجدداً غربال شدند و

با ارسال بروشوری از اهداف و ماهیت مطالعه، تلاش شد تا واکنش آنان از طریق معیارهای قدرت افتراق؛ آگاهی از زمینه پژوهشی و تفسیر تشریحی در رابطه با موضوع، مورد بررسی قرار گیرد تا درنهایت با توجه به جنبه‌هایی از زمان کافی برای مشارکت و دیدگاه‌های شناختی، ۱۲ نفر به عنوان مشارکت کنندگان بخش کیفی که عمدتاً علاوه بر دانشگاهی بودن، عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی نیز بودند، انتخاب شدند که از سطح انگلیزه و آگاهی لازم برای مشارکت در رابطه با پدیده‌ی مورد بررسی برخوردار بودند. روش نمونه‌گیری در این بخش، استفاده از مبنای نمونه‌گیری نظری بود تا امکان دستیابی به نقطه اشباع تئوریک حاصل گردد. مطابق با صاحب‌نظران نظریه داده بنیاد، همچون Fernández (2004) و Charmaz (2011) نمونه‌گیری نظری تا زمانی که مقوله‌ها به کفایت نظر برستند، ادامه می‌یابد. سپس در بخش کمی تعداد ۲۱ نفر به عنوان مشارکت کننده از میان شرکای حسابرسی با تجربه، به واسطه‌ی شیوه‌ی نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس انتخاب شدند. علت معدود بودن مشارکت کنندگان در این بخش نیز، دستورالعمل اجرای ماتریس و یکور خاکستری به لحاظ تعداد فرآیندهای مشارکت و پیچیدگی آن می‌باشد. لذا با اتکا به پژوهش Shyng et al. (2007)؛ Zhang et al. (2016) حد مطلوب انتخاب تعداد نمونه ۱۵ تا ۳۰ نفر تعیین شدند که در این مطالعه نیز تعداد نمونه‌ی ۲۱ نفری مورد توجه قرار گرفت.

شیوه‌ی جمع‌آوری داده‌های مطالعه

بسته به ماهیت ترکیبی بودن مطالعه مبنی بر جمع‌آوری داده‌ها جهت پیاده‌سازی تحلیلی، به تفکیک هریک از شیوه‌های جمع‌آوری داده‌ها ارجائی می‌شود.

الف) شیوه جمع‌آوری داده‌ها در بخش کیفی

باتوجه به وجود دو متغیر در این مطالعه که از انسجام ابزاری دارای کفایت برخوردار نمی‌باشند، از گرند تئوری برای شناسایی ابعاد تفکر استراتژیک بریکولاز حسابرسان و از غربالگری محتوایی سیستماتیک برای شناسایی ابعاد اختلال‌های ناشی از سرریزش‌دگی

فشارهای حرفه حسابرسی بهره برد می شود. سپس از فرآیند دلفی فازی، برای سنجش پایایی ابعاد شناسایی شده‌ی هر دو متغیر استفاده می شود.

□ جمع‌آوری داده‌های تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان از طریق گرنند تئوری در این مطالعه در گام اول باهدف استفاده از فرآیند گرنند تئوری برای شناسایی زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان، از رویکرد نوختاسته یا ظاهرشونده (Glaser 2992) در تحلیل نظریه داده بنیاد استفاده می شود. در این فرآیند پس از انجام هر مصاحبه به ترتیب نسبت به کدگذاری باز؛ کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی اقدام لازم صورت می گیرد. به دلیل اینکه پیشفرضهای منسجمی در مورد پدیده وجود ندارد، مصاحبه در ابتدا بهصورت باز انجام می شود تا با تعیین مضامین مفهومی اولیه، برای رسیدن به نقطه اشباع تئوریک، مصاحبه‌ها به سمت نیمه‌ساختارمند حرکت نماید تا در مرحله کدگذاری باز به کدگذاری محوری، توازن بین کدها ایجاد شود. بهطوری که پس از ظاهرشدن مضامین اولیه از کدگذاری باز، برای تفکیک مؤلفه‌ها در قالب مقوله‌های کلی، مصاحبه‌ها بهصورت نیمه‌ساختاریافته و ساختاریافته، پیشرفت تا نحوه دستیابی به نقطه اشباع نظری مشخص گردد. در طول انجام مصاحبه، سؤالات بهطور مداوم مورد تعدیل های مقتضی بر اساس شرایط مصاحبه و اطلاعات مصاحبه‌شوندگان، قرار می گرفت تا مسیر مصاحبه از جریان اصلی ماهیت پدیده موردنبررسی خارج نشود. بدین منظور برخی از پر تکرارترین سؤالات مصاحبه به ترتیب زیر ارائه می شود:

۱. چه زمینه‌های محرکی در شناخت حسابرسان وجود دارد که می تواند در ایجاد تفکر استراتژیک حسابرسی مؤثر باشد؟
۲. تا چه اندازه نقش تحریک قابلیت‌های شهودی حسابرسان را می توان عاملی برای شکل‌گیری تفکر استراتژیک تلقی نمود؟
۳. تا چه اندازه تجربه حرفه‌ای می تواند به ظهور زمینه‌های استنتاج (برداشت مبتنی بر شواهد) در قضاوت حسابرسان منتج شود؟
۴. تا چه اندازه مهارت‌های مبتنی بر تحلیل و قایع عملکردی در حرفه حسابرسی می تواند

به ساخت استدلال‌های استقرائی در حسابرسی کمک نماید؟

۵. چه زمینه‌هایی از محرك‌های استدلالی در حسابرسی وجود دارد که می‌تواند سطح تفکر استراتژیک در حسابسان را تقویت نماید؟

۶. تا چه اندازه نقش انتظارات از حرفه حسابرسی را می‌توان مبنای برای تقویت سطح تفکر استراتژیک در حسابسان تلقی نمود؟

۷. چه جنبه‌هایی از شناخت حسابرس از بازار رقابتی، به توسعه‌ی سطح تفکر استراتژیک در حرفه‌ی حسابرسی کمک می‌کند؟

۸. تا چه اندازه تفسیر مبتنی بر قابلیت‌های استنباطی در حسابرس، فرصت شکل‌گیری تفکر استراتژیک را در حرفه ایجاد می‌کند؟

۹. چه جنبه‌هایی در فرآیندهای تعاملی بین حسابسان با صاحب‌کاران وجود دارد که در شکل‌گیری تفکر استراتژیک در حرفه‌ی حسابرسی می‌تواند نقش داشته باشد؟

۱۰. چه مهارت‌های فردی از حسابسان، مبنای در توسعه‌ی ظرفیت‌های شکل‌گیری تفکر استراتژیک در حرفه‌ی حسابرسی قلمداد می‌شود؟

لازم به توضیح است که جمع‌آوری داده‌ها در این فرآیند می‌باشد از درون پدیده‌ی موردبررسی حادث شود، به طوری که الزاماً سؤالات مصاحبه‌ی مشخصی برای تمامی مصاحبه‌ها در نظر گرفته نشود؛ به عبارت دیگر سؤالات بر حسب نوع آگاهی خبرگان و بر اساس بیان نظرات آن‌ها در لحظه می‌باشد انتخاب می‌شد تا جملات ارائه شده در مصاحبه، بدون داشتن درک عمیقی از آن توسط مصاحبه‌شوندگان رها نمی‌شد. براین اساس فرآیند طرح سؤالات پژوهش به صورت رفت‌ویرگشت^۱ که اصطلاحاً به آن «U» گفته می‌شود (شاپرهافر^۲، ۲۰۲۳)، مدنظر قرار می‌گرفت. براین اساس با تلفیق روش‌های گردآوری داده به شکل مصاحبه‌های بدون ساختار و نیمه‌ساختار یافته، تلاش می‌شد تا یاداشت‌برداری نظری در حین مصاحبه و سریعاً پس از اتمام مصاحبه صورت گیرد تا مضامین قابل استنادتری به دلیل آمادگی ذهنی مصاحبه‌کنندگان از جلسه برگزار شده، به

1. Turn and Turn
2. Scheibelhofer

دست آید و از سوگیری‌های احتمالی در کدگذاری جلوگیری شود. درنهایت بازه زمانی انجام هر مصاحبه به طور میانگین ۵۲ دقیقه بود که بسته به عمق هر مصاحبه، زمان اختصاص داده شده به هر مصاحبه‌شونده بین ۴۵ تا ۷۰ دقیقه بود.

□ جمع‌آوری داده‌های اختلال‌های ناشی از سرریزشدگی فشارهای حرفه حسابرسی از طریق غربالگری محتوایی سیستماتیک

در گام دوم جمع‌آوری داده‌ها مبنی بر شناسایی نوع اختلال‌های ناشی از سرریزشدگی فشارهای حرفه حسابرسی، از فرآیند غربالگری محتوایی سیستماتیک استفاده می‌شود. در این فرآیند با انتخاب پژوهش‌های مشابه مفهوم موردبررسی در بازه زمانی تعیین شده، نسبت به انجام ارزیابی انتقادی بر اساس ده معیار این تحلیل اقدام می‌شود؛ به عبارت دیگر، در انجام این فرآیند تحلیلی، ابتدا با بررسی پایگاه‌های اطلاعاتی طبق جدول (۱) اقدام به تعیین پژوهش‌های مشابه با محتوا و ماهیت پدیده موردبررسی می‌گردد.

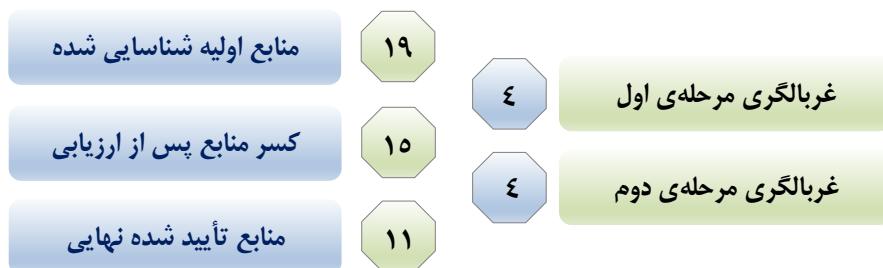
جدول ۱. موتورهای جستجو پژوهش‌های مشابه

International databases	پایگاه‌های اطلاعات داخلی
Web of John□	□ مگ ایران
ScienceDirect□	
Sage Publishing,□	□ نورمنگز
Science□	
Emerald□	□ پایگاه اطلاعات جهاد دانشگاهی
Francis and Taylor□	
ProQuest□	□ پایگاه مقالات مرکز اطلاع‌رسانی علوم و فناوری
Wiley□	□ پایگاه مجلات داخلی

لذا با ارجاع به موتورهای جستجو تلاش گردید تا در گام اول، پژوهش‌های مرتبط انتخاب شوند تا در ادامه بر اساس فرآیندهای تحلیل ارزیابی انتقادی، اقدام به شناسایی اختلال‌های ناشی از سرریزشدگی فشارهای حرفه حسابرسی گردد. دوره زمانی جهت واکاوی

پژوهش‌های مشابه، ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۴ و ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۲ بوده است. نکته قابل توجه این است تمرکز بر پژوهش چندسال گذشته، باهدف یکپارچگی بیشتر ادبیات نظری مبنی بر شناسایی ابعاد این پدیده صورت گرفته است. در گام بعدی باهدف دستیابی به پژوهش‌های مرتبط با حوزه‌ی پژوهش اقدام به غربالگری سه مرحله‌ای اولیه شامل غربالگری عنوان؛ محتوا و تحلیل توسط محققان این مطالعه گردید. لذا طبق شکل (۴) پژوهش‌های اولیه در این گام از غربالگری محتوایی سیستماتیک، تعیین شدند.

شکل ۴. فرآیند پایش پژوهش‌های اولیه

لذا همان‌طور که در شکل (۴) مشخص شده است، از مجموع ۱۹ پژوهش انتخاب شده برای ارزیابی اولیه، طی دو مرحله غربالگری از نظر محتوا و تحلیل، درنهایت، ۱۱ پژوهش متناسب با ماهیت پدیده اولیه انتخاب شدند تا بر اساس روش Attride-Stirling (2001) مفاهیم در قالب سیاهه ارزیابی انتقادی، توسط خبرگان بر اساس ۱۰ معیار اهداف تحقیق، منطق روش تحقیق، طرح تحقیق، نمونه‌برداری، جمع‌آوری داده‌ها، انعکاس‌پذیری، دقت تجزیه و تحلیل، بیان تئوریک و شفاف یافته‌ها و ارزش تحقیق، امتیازبندی شوند. درواقع در این گام با تعیین این پژوهش‌ها، خبرگان با اختصاص امتیاز (۱) تا (۵) به هر پژوهش طبق سیاهه ارزیابی انتقادی جدول (۲) تلاش نمودند تا مرتبط‌ترین پژوهش‌ها برای تعیین اختلال‌های ناشی از سرریزش‌دگی فشارهای حرفه حسابرسی انتخاب شوند.

جدول ۲. نمونه سیاهه ارزیابی انتقادی

هدف پژوهش	دروش پژوهش	طرح پژوهش	نموده‌گیری	جمع آوری داده‌ها	تعقیم‌باقته‌ها	تحلیل آماری	قابلیت تقدیر	ازدش پژوهش
مطالعه موردی	کاربردی	کیفی	کمی	زنگنه	پرسنلهای ثانویه	داده‌های مذکور	آنالیز رفتاری	سایر O1 نکه‌بعدی گرانی در بزرگی نظریات چند بعدی گرانی در بزرگی نظریات نگذشتگی در بزرگی نظریات
مطالعه اول								
مطالعه دوم								

سپس در گام بعدی، پژوهش‌هایی که بر حسب دستورالعمل تحلیل، امتیاز ۳۰ و بالاتر را کسب نمایند، به عنوان مبنای غربالگری محتوایی سیستماتیک انتخاب می‌شوند تا بر حسب بالاترین توزیع فراوانی، مهم‌ترین تعارض‌های ناشی از سرریزش‌گی در حرفه حسابرسی مشخص شوند. لازم به توضیح است که محورهایی که در بیش از نصف پژوهش‌های تأییدشده، تکرار شوند، به عنوان ابعاد این پدیده در بخش کمی موردمطالعه قرار می‌گیرند.

□ جمع‌آوری داده‌های تحلیل دلفی فازی

در گام سوم پیاده‌سازی تحلیلی نیز، با مشخص شدن ابعاد زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابرسان و اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی، از

فرآیند تحلیل دلفی فازی بهره برده می‌شود تا پایایی ابعاد شناسایی شده در بخش کیفی، تعیین گردد. لازم به ذکر است که بر اساس نوع تحلیل بخش کمی که ماتریسی است، جهت سنجش پایایی، انجام فرآیند دلفی فازی، از کار کرد مطلوب تری برخوردار می‌باشد. این فرآیند به دلیل اتکا به مقیاس‌های زبانی فازی، از اعتبار مطلوبی برای تعمیم معیارهای شناسایی شده به بستر مطالعه برخوردار می‌باشد. لذا با توجه به احتمال پراکندگی ادراک نظری ابعاد شناسایی در فرآیند کیفی، تحلیل دلفی فازی برای تعیین پایایی مورد استفاده قرار گرفت (تامرادی و همکاران، ۱۴۰۲). در این تحلیل از مقیاس اعداد فازی مثلثی (TFN) که شامل معیار زبانی هستند، بهره برده شد.

ب) شیوه جمع‌آوری داده‌ها در بخش کمی

در گام آخر این تحلیل نیز باهدف تمرکز بر پیاده‌سازی تحلیل ویکور خاکستری می‌باشد ابعاد برآمده از پایایی پژوهش، طی فرآیندهای مقایسه‌ی زوجی از طریق ارزیابی سطر «۱» و ستون «۲» و حد بالا/پایین قوانین و درخت تصمیم راف، نسبت به پاسخ سؤال سوم پژوهش جهت تعیین اثربخش‌ترین زمینه‌ی کارکردی حسابرسان از منظر تفکر استراتژیک بریکولاز، مبنی بر کنترل محرك‌های بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی اقدام گردد. درواقع تحلیل ویکور خاکستری، فرآیند ماتریسی دو بعدی است که از طریقِ رویکردِ تصمیم‌گیری چندشاخصه، نسبت به اولویت‌بندی گزینه‌ها بر اساس معیارهای مرجع و قانون اقدام می‌کند (Selvi et al., 2018). معیارهای مرجع در این مطالعه اختلال‌های سرریزش‌گی ناشی از فشارهای حرفه حسابرسی «X» و معیارهای قانون نیز زمینه‌های تحریک تفکر استراتژیک بریکولاز «Y» می‌باشد که با طی سه مرحله از فرآیندهای ماتریسی شامل تشکیل ماتریس تصمیم؛ نرمال‌سازی ماتریس تصمیم و رتبه‌بندی ضرایب ماتریس تصمیم، تقاطع تأثیرگذاری اثربخش زمینه‌ی تحریک تفکر استراتژیک بریکولاز را بر کنترل بروز سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی تعیین می‌نماید تا در ایجاد یک شناخت استراتژیک در سیاست‌گذاری‌های آتی حرفه حسابرسی نقش مهمی را ایفا نمایند.

روایی و پایابی ابزار پژوهش

باتوجه به اینکه در این مطالعه، ابزارهای استانداردی برای ارزیابی زمینه‌های تحریک تفکر استراتژیک بریکولاژ و محرک‌های بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی در پژوهش‌های گذشته ایجاد نشده بود، در بخش کیفی با مشارکت خبرگان تلاش گردید تا با شناسایی ابعاد هر متغیر، امکان تعیین این معیارها به بستر مطالعه صورت گیرد. لذا برای این منظور جهت سنجش روایی ابزارهای بخش کیفی، از روش مثبت‌سازی (Validation Triangulation) استفاده شد. این فرآیند اعتباری سنجش معیارهایی شناسایی شده را بر اساس ۴ مبنای شامل، مثبت‌سازی منابع داده‌ها (Data Source Triangulation)؛ مثبت‌سازی همکاران محقق (Investigator Triangulation)؛ مثبت‌سازی روش پیاده‌سازی (Method Triangulation) و مثبت‌سازی نظریه (Theory Triangulation) مورد بررسی قرار می‌دهد. تأیید این مبانی اعتباری کمک می‌کند تا کدهای ایجادشده از اعتبار و اعتماد کافی برای بسط به فاز دوم پژوهش برخوردار باشد و مانع از سوگیری ذاتی در پیاده‌سازی بخش کیفی گردد.

- مثبت‌سازی منابع داده‌ها: این معیار مثبت‌سازی، به دنبال تعیین سطح متناسبی از ارتباط بین ابعاد شناسایی شده با حوزه‌های نظری برآمده از پژوهش‌های علمی می‌باشد. لذا از آنجایی که هر دو روش مورداستفاده در بخش کیفی چنین تناسبی را رعایت می‌کنند، می‌توان اذعان نمود که رعایت روایی مبتنی بر بازگشت اعتباری مورد تأیید می‌باشد. چراکه اولاً در مرحله کدگذاری انتخابی در روش گرندتئوری، برای شناسایی زمینه‌های تحریک تفکر استراتژیک بریکولاژ ارجاع نظری برای نامگذاری مؤلفه‌ها و مضامین بهره برده شد و ثانیاً در فرآیند غربالگری محتوایی، شناسایی محرک‌های بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی، با ارجاع به پژوهش‌های مشابه، جهت تعیین پُرتکرارترین معیارهای نظری صورت می‌گیرد.

- مثبت‌سازی همکاران محقق: هدف این معیار مثبت‌سازی، ارزیابی کدهای ایجادشده از نظر گروههای همتا می‌باشد. در این مطالعه پس از پیاده‌سازی فرآیندهای تحلیلی بخش

کیفی، طی مسیر تحلیلی مجدداً توسط چند پژوهشگر مورد بررسی قرار گرفت تا مراحل شناسایی و کدگذاری برای رسیدن به مفاهیم مشخص هریک از پدیده‌ها مورد ارزیابی قرار گیرد. لذا از این افراد خواسته شد تا برداشت خود را از سیر تحلیل‌های بخش کیفی اذعان نمایند تا بر اساس نزدیکی دیدگاه‌های تحلیلی، پشتوانه علمی و ابزارهای مورداستفاده، تقویت گردد. لذا اظهارنظرهای مطرح در این معیار، حکایت از تأیید، معیارهای شناسایی شده دارد.

• مثلاً سازی روش پیاده‌سازی: هدف این معیار مثبت‌سازی، چگونگی رسیدن به حد اجماع نظری در شناسایی ابعاد هریک از متغیرهای پژوهش بود. برای تفسیر روایی در روش گرند تئوری جهت تعیین نقطه اشباع، لازم به توضیح است که کدگذاری پس از اتمام هر مصاحبه صورت می‌گرفت تا با دسته‌بندی مضماین مفهومی، مؤلفه‌ها و مقوله‌ها پدیدار شوند. همچنین در روش غربالگری محتوایی سیستماتیک نیز، ارجاع به پژوهش‌های مشابه، مبنای شناسایی اجماع نظری خبرگان در شناسایی محرك‌های بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی تلقی گردید. براین اساس فرآیندهای گام به گام طی شده در بخش کیفی می‌تواند از اعتبار پیاده‌سازی تحلیلی برخوردار باشد.

• مثلاً سازی نظریه: هدف این معیار مثبت‌سازی، یکپارچه‌سازی معیارهای شناسایی شده در قالب یک چارچوب نظری می‌باشد تا با ایجاد یک مفهوم مشترک مبنایی برای تعمیم معیارهای شناسایی شده به بستر مطالعه تلقی گردد. لذا بر اساس اینکه در پایان هر فرآیند تحلیلی بخش کیفی، یک چارچوب نظری ارائه شده، اعتبار این بخش از فرآیندهای تحلیلی بخش کیفی مورد تأیید می‌باشد.

سپس به منظور تأیید پایایی معیارهای شناسایی شده مبنی بر امکان تعمیم آن به بستر مطالعه از تحلیل دلفی فازی بهره برده شد تا همان‌طور که نتایج این تحلیل در جدول (۶) مشخص نموده است، یکپارچگی ارزیابی ابعاد هر پدیده بر اساس اجماع خبرگان، مورد تأیید قرار گیرد و امکان تعمیم آن به بستر مطالعه محقق شود.

یافته‌های پژوهش

در این مطالعه بر اساس ماهیت تحلیل‌های مورداستفاده جهت جمع‌آوری داده‌ها، به تفکیک نسبت به ارائه‌ی یافته‌های پژوهش اقدام می‌شود.

گام اول) یافته‌های شناسایی زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان در این بخش همسو با تشریح فرآیند جمع‌آوری داده‌ها و ماهیت روش‌شناسی، از تحلیل نظریه داده بنیاد بهره برده شده است. بدین منظور طی سه مرحله کدگذاری باز؛ کدگذاری انتخابی و کدگذاری محوری تلاش شد تا ابعاد پدیده‌ی موردنرسی بر اساس یک چارچوب نظری، شناسایی شود. لذا بر اساس مصاحبه‌های انجام‌شده، جدول (۳) که نشان‌دهنده‌ی فرآیند سه مرحله‌ای کدگذاری می‌باشد، به ترتیب زیر ارائه می‌شود:

جدول ۳. زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابرسان

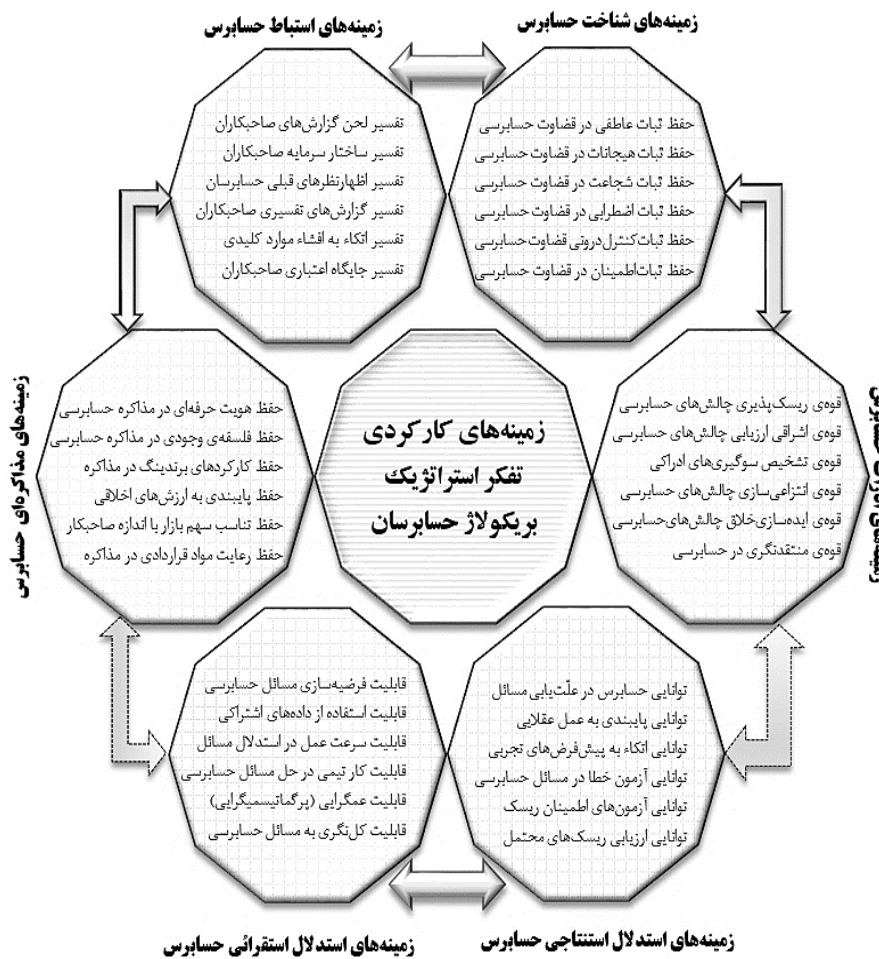
کدگذاری تئوری	کدگذاری‌های اصلی		
	کدگذاری انتخابی	کدگذاری محوری	کدگذاری باز
طبقه‌بندی اصلی	مفهوم‌ها	مؤلفه‌های اصلی	مضامین مفهومی
پدیده‌ی تفکر استراتژیک بریکولاژ	قابلیت‌های شهودی تفکر استراتژیک	زمینه‌های شناخت حسابرس	حفظ ثبات عاطفی در قضاوت حسابرسی
			حفظ ثبات هیجانات در قضاوت حسابرسی
			حفظ ثبات شجاعت در قضاوت حسابرسی
			حفظ ثبات اخطرابی در قضاوت حسابرسی
	زمینه‌های ادراک حسابرس	قوه‌ی ریسک‌پذیری در مواجه با چالش‌های حسابرسی	حفظ ثبات کنترل درونی در قضاوت حسابرسی
			حفظ ثبات اطمینان به شواهد در قضاوت حسابرسی
			قوه‌ی اشارقی در ارزیابی چالش‌های حسابرسی
			قوه‌ی تشخیص سوگیری‌های ادراکی در چالش‌های حسابرسی

کد گذاری تئوری	کد گذاری های اصلی		
	کد گذاری انتخابی	کد گذاری محوری	کد گذاری باز
طبقه بندی اصلی	مفهومهای اصلی	مفهومهای مفهومی	
قابلیت های استدلالی تفکر استراتژیک	زمینه های استدلال استنتاجی حسابرس	زمینه های استدلال استقرایی حسابرس	قوه ای انتزاعی سازی چالش های حسابرسی
			قوه ای ایده سازی خلاق در چالش های حسابرسی
			قوه ای منتقدنگری به چالش های حسابرسی
			توانایی حسابرس در حل یابی مسائل حسابرسی
			توانایی پایبندی به عمل عقلایی در مسائل حسابرسی
		زمینه های استدلال استقرایی حسابرس	توانایی اتكا به پیش فرض های تجربی در مسائل حسابرسی
			توانایی آزمون خطأ در مسائل حسابرسی
			توانایی آزمون های اطمینان ریسک در مسائل حسابرسی
			توانایی ارزیابی ریسک های محتمل در مسائل حسابرسی
			قابلیت فرضی سازی مسائل حسابرسی
قابلیت های تفسیری تفکر استراتژیک	زمینه های مذاکره ای حسابرس	زمینه های مذاکره ای حسابرس	قابلیت استفاده از داده های اشتراکی در مسائل حسابرسی
			قابلیت سرعت عمل در استدلال مسائل حسابرسی
			قابلیت کار تیمی در حل مسائل حسابرسی
			قابلیت عمل گرایی (برگماتیسمیگرایی) در مسائل حسابرسی
			قابلیت کل نگری به مسائل حسابرسی
قابلیت های تفسیری تفکر استراتژیک	زمینه های مذاکره ای حسابرس	زمینه های مذاکره ای حسابرس	حفظ هویت حرفه ای در مذاکره حسابرسی
			حفظ فلسفه ای وجودی حرفه در مذاکره حسابرسی
			حفظ کار کرده ای برنده نگ در مذاکره

کد گذاری تئوری	کد گذاری‌های اصلی		
	کد گذاری انتخابی	کد گذاری محوری	کد گذاری باز
طبقه‌بندی اصلی	مفهوم‌ها	مؤلفه‌های اصلی	مضامین مفهومی
زمینه‌های استباط حسابرس			حسابرسی
			حفظ پاییندی به ارزش‌های اخلاقی در مذاکره حسابرسی
			حفظ تناسب سهم بازار با اندازه صاحب‌کار در مذاکره حسابرسی
			حفظ رعایت مواد قراردادی در مذاکره حسابرسی
			تفسیر لحن گزارش‌های صاحب‌کاران
			تفسیر ساختار سرمایه‌ صاحب‌کاران
			تفسیر اظهارنظرهای قبلی حسابرسان در مورد عملکرد صاحب‌کاران
			تفسیر گزارش‌های تفسیری صاحب‌کاران
			تفسیر اتکا به افشاء موارد کلیدی صاحب‌کاران
			تفسیر جایگاه اعتباری صاحب‌کاران

طی انجام کد گذاری سه مرحله‌ای از طریق مصاحبه با خبرگان، همان‌طور که مشخص شده است، سه مقوله‌ی اصلی مطابق با تناسب سازی مفهومی با مبانی نظری پراکنده‌ی پدیده‌ی موردنبرسی، ایجاد شد که با توجه به جدول (۳) مبنی بر تعیین مضامین اصلی برآمده از کد گذاری باز؛ مؤلفه‌های برآمده از کد گذاری محوری و مقوله‌های شناسایی شده از طریق کد گذاری انتخابی، می‌باشد چارچوب نظری زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابرسان را در قالب شکل (۵) ارائه نمود.

شکل ۵. چارچوب نظری زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابرسان (منبع: یافته‌های پژوهش)

گام دوم) یافته‌های شناسایی نوع اختلال‌های سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی در این بخش جهت یافتن، علل بروز اختلال سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی، از چک‌لیست‌های امتیازی غربالگری محتواهای سیستماتیک بهره برده می‌شود. لذا با تعیین بازه زمانی ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۴ و ۱۴۰۲ تا ۱۳۹۹ اقدام به غربالگری اولیه، بر اساس عنوان؛ محتوا و تحلیل، شد که بر اساس ارزیابی اولیه طبق از مجموع ۱۹ پژوهش اولیه، ۱۱ پژوهش وارد فرآیند غربالگری محتواهای می‌شوند که در ادامه بر اساس ۱۰ معیار این ارزیابی،

موردبررسی قرار می‌گیرند. نتایج این فرآیند تحلیل در جدول (۴) ارائه شده است.

جدول ۴. تحلیل ارزیابی انتقادی

۱۱ حالی دشته و سادعی (۱۳۹۹)	۱۰ نتیجه بود و زکی زاده (۱۰۱)	۹ غلامی فیضه و همکاران (۱۰۴)	۸ Yustina and Valerina (2019)	۷ Amiruddin (2019)	۶ Salterio (2022)	۵ Asnawi (2022)	۴ Dieryckx et al (2023)	۳ Mappangile et al (2023)	۲ Alves et al (2024)	۱ Lorentzon et al (2024)	پژوهش‌های تأییدشده	مقادیر ارزیابی انتقادی
۳	۳	۳	۳	۴	۳	۲	۱	۴	۳	۳	هدف	
۳	۴	۴	۴	۳	۲	۲	۲	۳	۴	۴	روش	
۳	۳	۳	۳	۴	۲	۳	۲	۴	۳	۳	طرح	
۴	۵	۳	۳	۵	۴	۲	۴	۳	۳	۴	نمونه‌گیری	
۳	۳	۵	۴	۴	۳	۳	۳	۳	۴	۴	جمع‌آوری	
۳	۲	۵	۵	۳	۱	۳	۲	۳	۳	۴	تعیین	
۵	۳	۴	۴	۳	۲	۳	۲	۴	۳	۴	اخلاقی	
۵	۳	۳	۵	۴	۳	۳	۳	۳	۵	۴	تحلیل	
۳	۳	۳	۳	۴	۲	۳	۳	۵	۳	۴	تئوریک	
۴	۳	۴	۳	۵	۳	۲	۴	۳	۳	۴	ارزش	
۳۶	۲۲	۳۷	۳۷	۳۹	۲۵	۲۶	۲۶	۳۵	۳۴	۳۸	جمع	

بر اساس امتیازهای اختصاص داده شده به ۱۱ پژوهش، طبق دستورالعمل فرآیند تحلیل غربالگری محتوایی سیستماتیک، پژوهش‌هایی که امتیاز زیر ۳۰ را کسب نموده باشند، حذف می‌شوند و مابقی پژوهش وارد فرآیند ارزیابی توزیع فراوانی انتخاب ابعاد پدیده‌ی موردبررسی می‌شوند. برای انجام این فرآیند با واکاوی متن ۹ پژوهش تأییدشده، معیارهایی که مرتبط با پدیده موردبررسی هستند، در ستون جدول (۵) قرار می‌گیرند و بر اساس بالاترین توزیع فراوانی هر بعد، به عنوان معیار موردنظر در این مطالعه انتخاب

می‌شوند.

جدول ۵. فرآیند تعیین ابعاد مضامین فرآگیر

جمع	۸ صالحی دشته و ساعدی (۱۳۹۹)	۷ نظری پور و ذکریزاده (۱۴۰۱)	۶ خلایق فیده و همکاران (۱۴۰۲)	۵ Yustina and Valerina (2019)	۴ Amiruddin (2019)	۳ Mappangile et al (2023)	۲ Alves et al (2024)	۱ Lorentzon et al (2024)	محققان	شماره	مؤلفه‌ها
	۱	تعارض ناشی از عدم تناسب با حرفه									
۲	-	☒	-	☒	☒	-	-	-	تعارض ناشی از فشار کار بر خانواده	۲	تعارض ناشی از عدم حمایت ادراک شده
۳	-	☒	تعارض ناشی از ابهام در نقش حرفه	۴	تعارض ناشی از نگرش حرفه‌ای						
۴	-	☒	☒	-	☒	☒	☒	☒	تعارض ناشی از فشار خانواده در کار	۵	تعارض ناشی از سوگیری در حرفه
۵	-	☒	تعارض ناشی از نگرش حرفه‌ای	۶	تعارض ناشی از سرخوردگی‌های عاطفی						
۶	-	☒	☒	-	☒	-	☒	-	تعارض ناشی از تساهله با صاحبکار	۷	تعارض ناشی از کانون کنترل بیرونی
۷	-	☒	☒	-	☒	☒	☒	☒	تعارض ناشی از سرخوردگی‌های عاطفی	۸	تعارض ناشی از تعلق خاطر به حرفه
۸	-	☒	-	☒	-	☒	☒	☒	تعارض ناشی از فرسودگی شغلی	۹	تعارض ناشی از تعلق خاطر به حرفه
۹	-	-	-	☒	تعارض ناشی از فرسودگی شغلی	۱۰	تعارض ناشی از این معیارها				
۱۰	-	☒	-	-	-	☒	-	-	تعارض ناشی از این معیارها	۱۱	تعارض ناشی از این معیارها
۱۱	-	-	-	-	☒	-	-	☒	تعارض ناشی از این معیارها	۱۲	تعارض ناشی از این معیارها
۱۲	-	-	-	-	☒	☒	☒	☒	تعارض ناشی از این معیارها	۱۳	تعارض ناشی از این معیارها
۱۳	-	-	-	-	-	-	☒	-	تعارض ناشی از این معیارها		

با انتخاب ۸ پژوهش پس از فرآیند ارزیابی انتقادی و ارزیابی پر تکرارترین معیار مرتبط با نوع اختلال‌های ناشی از سرخوردگی فشارهای حرفه حسابرسی، در این بخش مشخص شد، ۵ نوع اختلال وجود دارد که به دلیل فشارهای حرفه حسابرسی می‌تواند به ایجاد تعارض در حرفه حسابرسی منتج گردد که می‌توان این معیارها را در قالب شکل (۶)

مشخص نمود.

شکل ۶. اختلال‌های ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی (منبع: یافته‌های پژوهش)

گام سوم) یافته‌های فرآیند دلفی جهت تأیید پایایی تحلیل دلفی به عنوان حلقه پیوند بین تحلیل کیفی و کمی محسوب می‌شود، چراکه از طریق ارزیابی پایایی ابعاد مدل طراحی شده، اجازه تبیین مؤلفه‌های مدل را در قالب ابزارهای موردنظر پژوهش در جامعه هدف در بخش کمی می‌دهد. در این مطالعه جهت برآزش پایایی مؤلفه‌های اصلی مدل ارائه شده از تحلیل دلفی فازی استفاده شده است. برای انجام تحلیل دلفی فازی می‌بایست از مقیاس اعداد فازی مثلثی^۱ (TFN) استفاده شده که

1. Triangular fuzzy number

نتایج آن در جدول (۶) ارائه شده است. لازم به توضیح است که منظور غربالگری شاخص‌های اثرگذار باید یک آستانه تحمل که در این مطالعه ۰/۷ تعیین شده است، در نظر گرفته شود. نکته قابل توجه این است که تعیین آستانه تحمل می‌تواند بسته به ماهیت تحلیلی و دیدگاه محققان، از پژوهشی به پژوهش دیگر متفاوت باشد. لذا در این مطالعه با پیروی از پژوهش بولو و همکاران (۱۳۹۹) آستانه تحمل ۰/۷ در نظر گرفته شده است؛ بنابراین تعیین مقدار آستانه تحمل ۰/۷ و بزرگتر از آن، مبنای تأیید ابعاد شناسایی شده در این مطالعه تلقی می‌شود؛ به عبارت دیگر مقدار فازی‌زادایی شده بزرگتر از ۰/۷ مورد قبول و امتیاز زیر ۰/۷ مبنای رد محسوب می‌شود.

جدول ۶. پایایی به دست آمده از تحلیل دلفی فازی

نتیجه	مقدار قطعی ناشی از میانگین غیرفازی	میانگین فازی			مؤلفه‌ها
		I	m	u	
تأیید	۰/۷۰	۰/۶۴	۰/۷۳	۰/۸۱	زمینه‌های شناخت حسابرس
تأیید	۰/۷۵	۰/۷۰	۰/۷۹	۰/۸۶	زمینه‌های ادراک حسابرس
تأیید	۰/۷۶	۰/۷۲	۰/۸۰	۰/۸۸	زمینه‌های استدلال استنتاجی حسابرس
تأیید	۰/۷۹	۰/۷۸	۰/۸۳	۰/۹۱	زمینه‌های استدلال استقرائی حسابرس
تأیید	۰/۷۴	۰/۶۹	۰/۷۸	۰/۸۵	زمینه‌های مذاکره‌ای حسابرس
تأیید	۰/۷۰	۰/۶۳	۰/۷۱	۰/۷۹	زمینه‌های استنباط حسابرس
تأیید	۰/۷۸	۰/۷۷	۰/۸۲	۰/۹۰	تعارض ناشی از فشار کار بر خانواده
تأیید	۰/۸۰	۰/۷۹	۰/۸۴	۰/۹۲	تعارض ناشی از ابهام در نقش حرفه
تأیید	۰/۷۵	۰/۷۰	۰/۷۹	۰/۸۶	تعارض ناشی از فشار خانواده در کار
تأیید	۰/۷۶	۰/۷۲	۰/۸۰	۰/۸۸	تعارض ناشی از تساهل با صاحب کار
تأیید	۰/۸۱	۰/۸۰	۰/۸۵	۰/۹۳	تعارض ناشی از تعلق خاطر به حرفه

با توجه به میانگین مقطوعی غیرفازی شده هریک از ابعاد شناسایی شده‌ی مبانی پژوهش که بالاتر از حد آستانه ۰/۷ می‌باشند، مشخص گردید، تمام ابعاد شناسایی شده‌ی بخش کیفی، از پایایی لازم برخوردار می‌باشند و می‌تواند در فرآیند ماتریسی و یکور خاکستری مورد تحلیل قرار گیرد.

گام چهارم) یافته‌های فرآیند ماتریسی و یکور

بر اساس یافته‌های به دست آمده از گام سوم و تأیید تمامی معیارهای شناسایی شده، امکان بسط آن به بخش کمی مطالعه‌ی حاضر و تهیه چک لیست‌های ماتریسی جهت پاسخ به سؤال سوم پژوهش ایجاد شد. لذا ابتدا می‌باشد با اثبات روابط زیر، مبنای تحلیل را ایجاد نمود. لذا با توجه به اینکه مشخص شد، مبنای تحلیل ویکور خاکستری بر اساس دو مبنای مرجع «X» و مبنای قانون «Y» می‌باشد، نسبت به اختصاص کد به هر یکی از معیارها اقدام می‌شود. لذا طبق جدول (۷) می‌باشد ضرایب فرآیند سلسله مراتبی خاکستری را تعیین نمود. ضریب سازگاری می‌باشد جهت تأیید کمتر از ۰/۱ باشد.

جدول ۷. نتایج فرایند تحلیل سلسله مراتبی خاکستری

اوزان نهایی ابعاد		اوزان ابعاد		معیارهای سنجش	اوزان معیار		معیارهای تحلیل راف
حد پایین (U)	حد بالا (L)	حد پایین (U)	حد بالا (L)		حد پایین (U)	حد بالا (L)	
۰/۴۱۲	۰/۳۹۲	۰/۴۲۹	۰/۴۰۱	زمینه‌های شناخت حسابرس			
۰/۳۵۶	۰/۳۱۲	۰/۳۶۳	۰/۳۲۹	زمینه‌های ادراک حسابرس			
۰/۴۳۰	۰/۳۸۱	۰/۴۴۲	۰/۴۰۹	زمینه‌های استدلال استنتاجی حسابرس	۰/۳۹۸	۰/۳۴۷	
۰/۳۳۲	۰/۲۷۱	۰/۳۷۳	۰/۳۰۴	زمینه‌های استدلال استقرائی حسابرس			
۰/۳۶۲	۰/۳۱۹	۰/۳۷۷	۰/۳۵۶	زمینه‌های مذکوره‌ای حسابرس			
۰/۴۹۹	۰/۴۱۰	۰/۵۰۱	۰/۴۴۴	زمینه‌های استتباط حسابرس			
۰/۲۵۲	۰/۲۰۵	۰/۲۷۳	۰/۲۱۸	تعارض ناشی از فشار کار بر خانواده	۰/۳۲۲	۰/۲۷۳	
۰/۳۵۴	۰/۳۰۹	۰/۳۶۵	۰/۳۲۷	تعارض ناشی از ابهام در نقش حرفه			

اوزان نهایی ابعاد				اوزان ابعاد		معیارهای سنجش		اوزان معیار		معیارهای تحلیل راف
حد بالا (U)	حد پایین (L)	حد بالا (U)	حد پایین (L)	حد بالا (U)	حد پایین (L)	حد بالا (U)	حد پایین (L)	حد بالا (U)	حد پایین (L)	
۰/۲۹۹	۰/۲۱۷	۰/۳۰۹	۰/۲۵۱	تعارض ناشی از فشار خانواده در کار						
۰/۳۰۷	۰/۲۷۹	۰/۳۱۹	۰/۲۹۲	تعارض ناشی از تساهل با صاحب کار						
۰/۴۰۰	۰/۳۵۶	۰/۴۱۳	۰/۳۸۱	تعارض ناشی از تعلق خاطر به حرفه						

با تأیید، میزان سازگاری هریک از معیارهای سنجش در این مطالعه، میبایست ضرایب سلسله مراتبی خاکستری به اعداد فاصله‌ای تغییر یابد که از طریق میانگین هندسی این فرآیند انجام می‌شود تا ماتریس تصمیم مسئله ایجاد شود. لذا با ایجاد ماتریس سطحی «*i*» در ستونی «*j*» نسبت به تشکیل ماتریس تصمیم اقدام می‌شود. نکته‌ی قابل توجه این است که بایستی متغیرهای زبانی برای تبدیل اعداد فاصله‌ای در میانگین هندسی مطابق جدول (۸) مورداستفاده قرار گیرد.

جدول ۸ مقیاس زبانی جهت ایجاد میانگین هندسی

اعداد خاکستری متناظر	متغیرهای زبانی	ردیف	اعداد خاکستری متناظر	متغیرهای زبانی	ردیف	اعداد خاکستری متناظر	متغیرهای زبانی	ردیف
(۷،۸)	کمی تا نسبتاً خوب (EG)	۷	(۴،۵)	کمی ضعیف (MP)	۴	(۱،۲)	خیلی ضعیف (VP)	۱
(۸،۹)	خوب (G)	۸	(۵،۶)	متوسط (P)	۵	(۲،۳)	کمی تا نسبتاً ضعیف (S)	۲
(۹،۱۰)	خیلی خوب (VG)	۹	(۶،۷)	کمی خوب (MG)	۶	(۳،۴)	ضعیف (P)	۳

در ادامه با تشکیل ماتریس گفته شده، متغیرهای زبانی طبق جدول (۹) مبنای تغییر ضرایب سلسله مراتبی خاکستری تلقی می‌شود تا با تناظرسازی سطر و ستون، نسبت به تشکیل ماتریس تصمیم مسئله اقدام می‌شد.

جدول ۹. مجموع نظر خبرگان درباره‌ی هریک از گزینه‌ها بر اساس شاخص مُد

تعارض (WEC)	تعارض (TCC)	تعارض (FWC)	تعارض (JRC)	تعارض (WFC)	سریزشدگی ←
Y ₅	Y ₄	Y ₃	Y ₂	Y ₁	زمینه‌های تحریک تفکر استراتژیک بریکولاژ ↓
(۳،۴)	(۸،۹)	(۵،۶)	(۷،۸)	(۷،۸)	زمینه‌های شناخت حسابرس
(۴،۵)	(۷،۸)	(۴،۵)	(۴،۵)	(۵،۶)	زمینه‌های ادراک حسابرس
(۳،۴)	(۸،۹)	(۵،۶)	(۵،۶)	(۷،۸)	زمینه‌های استدلال استنتاجی حسابرس
(۲،۳)	(۵،۶)	(۲،۳)	(۴،۵)	(۴،۵)	زمینه‌های استدلال استقرائی حسابرس
(۴،۵)	(۹،۱۰)	(۶،۷)	(۷،۸)	(۸،۹)	زمینه‌های مذاکره‌ای حسابرس
(۲،۳)	(۵،۶)	(۲،۳)	(۲،۳)	(۴،۵)	زمینه‌های استنباط حسابرس
				X ₆	

در ادامه طبق تشکیل ماتریس تصمیم مبنی بر تبدیل اوزان سلسله مراتب خاکستری به اعداد فاصله‌ای، تلاش می‌شود تا با تعیین حد بالا (L) و حد پایین (U) مقایسه زوجی سطري و ستوني، امكان تعیین ایده آل‌های مثبت و منفی در این فرآيند مشخص شود. جدول (۱۰) مقادير حد بالا و پایین را از هر مقیاس سطري و ستوني نشان می‌دهد.

جدول ۱۰. ماتریس‌های تعیین حد بالا و پایین در حل مسئله

ابعاد تعارض ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی										حد تقریب بالا و پایین	
Y ₅		Y ₄		Y ₃		Y ₂		Y ₁			
(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)	(۷)	(۸)	(۹)	(۱۰)		
۲۵/۵۶	۲۱/۷۹	۳۰/۱۹	۱۷/۷۷	۲۶/۴۴	۲۱/۰۲	۲۷/۱۷	۲۰/۴۹	۲۸/۱۳	۱۹/۶۸	X ₁	
۲۴/۰۱	۲۲/۹۶	۲۹/۴۸	۱۸/۱۲	۲۴/۲۰	۲۱/۰۳	۲۵/۱۱	۲۰/۳۰	۲۶/۵۶	۲۱/۶۵	X ₂	
۲۵/۴۳	۲۱/۵۸	۲۹/۶۲	۱۸/۲۳	۲۵/۹۰	۲۲/۳۲	۲۶/۸۵	۲۱/۷۸	۲۸/۱۰	۲۰/۹۹	X ₃	
۲۳/۴۳	۲۲/۷۷	۲۳/۸۹	۲۰/۳۲	۲۲/۸۳	۲۲/۱۷	۲۵/۰۲	۲۲/۷۷	۲۵/۸۹	۲۱/۹۲	X ₄	
۲۶/۸۳	۲۰/۸۸	۳۱/۷۴	۱۶/۲۷	۲۷/۲۴	۲۰/۶۱	۲۹/۰۱	۱۹/۱۲	۲۹/۵۵	۱۸/۰۹	X ₅	
۲۳/۵۶	۲۴/۰۱	۲۵/۳۲	۲۱/۴۶	۲۲/۴۰	۲۳/۸۰	۲۳/۵۹	۲۳/۱۱	۲۵/۵۵	۲۲/۰۹	X ₆	

تحلیل این فرآیند بر اساس حد پایین «L» و حد بالا «U» نشان‌دهنده‌ی این موضوع است که هر میزان فاصله‌ی بیشتری در ارزیابی سطري و ستونی در مورد متغیرها انجام شود، می‌تواند به عنوان نقطه تلاقی اثرباری بالاتر متغیر مرجع یعنی کارکردهای برآمده از تفکر استراتژیک برقیکولاژ حسابسان بر کنترل تعارض سرریزش‌گی حرفه حسابرسی تلقی شود. لذا آن‌طور که می‌توان از بالاترین سطح حد پایین و بالا مشخص نمود، با ارتقاء سطح کارآمدی زمینه‌های مذکوره‌ای حسابسان بر اساس توسعه تفکر استراتژیک برقیکولاژ در حسابسان «X₅» می‌توان انتظار داشت، تعارض ناشی از تساهل با صاحب کار به دلیل سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی «Y₄» قابل کنترل تر نسبت به سایر اختلال‌های شناسایی شده‌ی دیگر باشد. لذا در ادامه با تعیین مطلوبیت ایده‌آل مثبت و منفی می‌توان امکان انتخاب استراتژیک در ویکور خاکستری را برای رسیدن به پاسخ سؤال آخر پژوهش (در

بخش کمی) طبق یافته کسب شده‌ی جدول (۱۱) انجام داد. لذا ابتدا باید مهم‌ترین زمینه‌ی کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز در حسابرسان انتخاب شود تا تأیید گردد، تلاقی ماتریسی می‌تواند به اقدام استراتژیک کمک نماید.

جدول ۱۱. تعیین ایده‌آل‌های مثبت و منفی

زمینه‌های استنباط حسابرس	زمینه‌های مذاکره‌ای حسابرس	زمینه‌های استدلال استقرائی حسابرس	زمینه‌های استدلال استنتاجی حسابرس	زمینه‌های ادراک حسابرس	زمینه‌های شناخت حسابرس	ابعاد
X ₆	X ₅	X ₄	X ₃	X ₂	X ₁	
۲۶/۴۲	۳۲/۰۹	۲۷/۹۱	۳۰/۲۸	۲۹/۶۳	۳۱/۱۴	ایده‌آل مثبت (f _j [*])
۲۲/۳۹	۱۶/۳۳	۲۱/۱۰	۱۷/۸۳	۱۹/۱۶	۱۷/۰۲	ایده‌آل منفی (f _j ⁻)

بر اساس حدفاصل ایده‌آل مثبت (f_j^{*}) و ایده‌آل منفی (f_j⁻، مشخص شد که زمینه‌ی مذاکره‌ای حسابرس «X₅»، مهم‌ترین بعد کارکردی توسعه تفکر استراتژیک بریکولاز در حسابرسان تلقی می‌شود، چراکه حد فاصله ایده‌آل مثبت و منفی نسبت به سایر گزاره‌های موردنبررسی در حد بالاتر (ایده‌آل مثبت [f_j^{*}]) و در حد پایین‌تر (ایده‌آل منفی [f_j⁻]) قرار دارد. درنهایت برای تعیین مهم‌ترین مبنای کاهنده‌ی تأثیرات منفی سرریزش‌دگی بر اساس حسابرسی بر اساس معیار زمینه‌ی مذاکره‌ای حسابرس، می‌بایست طبق یافته‌ی جدول (۱۲) نسبت به تعیین معیار Z_i^L, S_i^L, R_i^U, S_i^U اقدام نمود تا بر اساس آن معیار اصلی ویکور خاکستری، یعنی Q تعیین شود.

جدول ۱۲. تحلیل گزاره‌های روش ویکور خاکستری

معیارهای ارزیابی ویکور						بعاد تعارض ناشی از سریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی	کد
Q_i^L	Q_i^U	R_i^L	R_i^U	S_i^L	S_i^U		
۲ st	۰/۴۰۱۹۸۸	۰/۳۳۲۹۰۹	۰/۵۰۹۹۷۲	۰/۳۸۷۳۶۲	۱/۴۵۱۸۷۲	۱/۳۰۴۵۳۷	Y ₁
۳ st	۰/۴۸۲۷۶۱	۰/۴۲۳۱۸۹	۰/۵۳۵۳۹۸	۰/۴۳۲۹۹۷	۱/۸۹۳۷۶۱	۱/۴۸۸۹۲۱	Y ₂
۴ st	۰/۵۸۹۹۰۹	۰/۵۲۹۱۱۸	۰/۶۲۸۸۷۱	۰/۵۰۳۹۹۱	۲/۰۲۹۸۱	۱/۵۹۳۸۷	Y ₃
۱ st	۰/۳۸۷۷۶۲	۰/۳۲۸۸۱	۰/۴۸۱۱۷۲	۰/۳۴۳۳۸۲	۱/۴۳۲۱۰۹	۱/۲۸۱۷۶	Y ₄
۵ st	۰/۶۰۱۱۹۸	۰/۵۵۴۹۳۸	۰/۶۹۶۶۲۹۷	۰/۵۴۹۰۹۱	۲/۲۸۷۱۷	۱/۶۹۸۸۷	Y ₅
گزاره‌ها							
۱	۰/۶۱۸۸۷۳	۴/۸۲۹۹۲۲	۰/۸۰۳۰۹۱	مقدار گزاره‌ها			

باتوجه به مبنای، پایین ترین میزان معیار Q_i^L در فرآیند تحلیل ویکور خاکستری، مشخص گردید، با ارتقاء سطح کارآمدی زمینه‌های مذاکره‌ای حسابرسی بر اساس توسعه تفکر استراتژیک بریکولاز در حسابسان X_5 می‌توان انتظار داشت، تعارض ناشی از تساهل با صاحب کار به دلیل سریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی Y_4 نسبت به سایر اختلال‌های شناسایی شده‌ی دیگر از قابلیت کنترل بیشتر برخوردار باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این مطالعه زمینه‌یابی کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاز حسابسان در کنترل وقوع اختلال‌های سریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی می‌باشد. در این مطالعه از طریق فرآیندهای بخش کیفی مبنی بر پاسخ به دو سؤال اول تدوین شده، ابتدا تلاش شد تا بر اساس دو تحلیل گرندۀ تئوری و غربالگری محتوای سیستماتیک، نسبت به شناسایی زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک بریکولاز حسابسان و اختلال‌های ناشی از سریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی، اقدام شود تا پس از پیاده‌سازی فرآیند تحلیل دلفی فازی و تأیید پایایی ابعاد شناسایی شده، امکان بسط آن‌ها به بستر مطالعه ممکن باشد. لذا نتایج در بخش کیفی و هم‌راستا با سؤال اول و دوم پژوهش حکایت از شناسایی ۳۶

مضمون مفهومی، ۶ مؤلفه‌ی محوری و ۳ مقوله‌ی برای متغیر کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاز حسابرسان و شناسایی ۵ اختلال ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی دارد. در ادامه و باهدف ترکیب این متغیرهای در قالب پیاده‌سازی فرآیند تحلیل ویکور خاکستری، تلاش شده تا باهدف پاسخ به سؤال سوم پژوهش، مشخص گردد، تحت چه کارکردی از تقویت تفکر استراتژیک در حسابرسان، امکان کاهش تعارض ناشی از سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی وجود دارد. لذا نتایج در این بخش نیز نشان داد، با ارتقاء سطح کارآمدی زمینه‌های مذاکره‌ای حسابرس بر اساس توسعه تفکر استراتژیک بریکولاز در حسابرسان می‌توان انتظار داشت، تعارض ناشی از تساهل با صاحب کار به دلیل سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی نسبت به سایر اختلال‌های شناسایی شده‌ی دیگر، از قابلیت کنترل‌پذیری بیشتر برخوردار باشد.

در تحلیل نتیجه کسب شده باید بیان نمود، یکی از زمینه‌های کارکردی تفکر استراتژیک مبتنی بر مکانیزم مفهومی بریکولاز، مسئله‌ی ترسیم مسیر مذاکره با صاحب کاران و نحوه‌ی انعقاد قرارداد حسابرسی می‌باشد که حسابرس بر اساس آن می‌تواند با حفظ پاییندی به ارزش‌های حرفه‌ای و اخلاقی، از فشارهای احتمالی ناشی از ایجاد اختلال (تعارض) تساهل با صاحب کاران جلوگیری نماید؛ زیرا به دلیل طیف وسیعی از فشارهایی که در حرفه حسابرسی وجود دارد، معمولاً حسابرسان در زمان مذاکره با صاحب کاران، دچار استیصال می‌شوند و این مسئله می‌تواند ضمن داشتن کارکردهای منفی بر کیفیت گزارش حسابرسی، جنبه‌های رفتاری مخربی نیز بر ایفای سایر نقش‌های حرفه‌ای حسابرسان در وله اول و سپس تعمیم آن به کانون خانواده در وله‌ی دوم داشته باشد؛ بنابراین به کارگیری تفکر استراتژیکی مبتنی بر شناخت از نظریه بریکولاز، در حسابرسان از منظر زمینه‌ی مذاکره، این قابلیت را ایجاد می‌کند که بر اساس رعایت ارزش‌های اجتماعی و نهادی در حسابرسی، حتی تحت وجود سهم پایین‌تر از بازار حسابرسی، حاضر به پذیرش هویت صاحب کار به جای هویت حرفه‌ای نمی‌شود و این مسئله باعث می‌گردد تا حسابرس یا مؤسسه‌ای که در آن فعال است، دست بالاتر را در

مذاکره داشته باشد. اگرچه دستیابی به چنین رویکردی مسلم‌آب سایر زمینه‌های این پدیده مثل، زمینه‌های شناخت حسابرس؛ استدلال استنتاجی حسابرس؛ ادراک حسابرس؛ استدلال استقرائی حسابرس و استنباط حسابرس از شرایط صاحب کاران برای تدوین گزارش حسابرسی بستگی دارد، اما می‌توان انتظارات داشت، تقویت قابلیت مذاکره در حسابرس، یکی از محتمل‌ترین تعارض‌های ناشی از فشار کاری یعنی تعارض ناشی از تساهل با صاحب کار به دلیل سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی را تا حد زیادی کنترل نماید. از طرف دیگر نیز سایر زمینه‌های مرتبط با تقویت تفکر استراتژیک بریکولاز در حسابرسان می‌تواند به ترتیب کنترل تعارض‌های کار-خانواده؛ تعارض ابهام در نقش؛ تعارض خانواده-کار و تعارض تعلق خاطر به حرفه را تا حدی کنترل نماید، چراکه یک مذاکره مبتنی بر حفظ قابلیت‌های رفتاری و حرفه‌ای منسجم بر اساس رویکردهای شناختی و ادراکی حسابرسان این فرصت را ایجاد می‌کند تا فشارهای وارد در حرفه را از همان ابتدا کاهش دهد و به ایجاد اثربخشی عملکردهای حسابرسان چه در نقش‌های حسابرسی و چه در سایر نقش‌های اجتماعی کمک شایان توجهی می‌نماید. اگرچه بر اساس مسیر طی شده‌ی مطالعه‌ی حاضر و فرآیندهای تحلیلی مرتبط به آن پژوهش مشابهی برای مقایسه با نتایج کسب شده در گذشته انجام نشده است، اما می‌تواند در جزئیات و باتوجه به اولویت قابلیت‌های مذاکره‌ای حسابرس و تعارض‌های به وجود آمده از فشار حرفه حسابرسی، نتیجه به دست آمده را تا حدی با پژوهش‌هایی همچون Pham et al. (2022)؛ Yustina and Valerina (2019) و غلامی‌فتیده و همکاران (۱۴۰۱) دارای تناسب تلقی نمود.

بر اساس نتیجه کسب شده اولاً به سیاست گذاران عرصه‌های نهادی در حرفه حسابرسی و سازمان‌های مرتبط بالادستی توصیه می‌شود تا سطح مکانیزم‌های اثر گذاری شناخت مبتنی بر تفکرات استراتژیک در بستر حرفه حسابرسی را از طریق هنجارها و ارزش‌های حرفه‌ای به گونه‌ای توسعه دهنند تا ضمن ایجاد توازن و تعادل نقش‌های حسابرسان در کارراههای حرفه‌ای، به کیفیت‌های گزارش حسابرسی کمک نمایند. ثانیاً به

حسابرسان توصیه می‌شود تا الگوهای ذهنی گذشته از حرفه حسابرسی را تغییر دهند و همسو با ماهیت فلسفی این حرفه، تلاش نمایند تا به تعالی و اعتبار بالاتری در حسابرسی نسبت به سایر همتایان خود دست یابند. به عنوان مثال می‌توانند در کنار مهارت‌های تخصصی در حسابرسی، با یادگیری مهارت‌های مذاکره و بازاریابی مبتنی بر برندینگ در حسابرسی، نقشه‌ی راه استراتژیکی را ایجاد کنند تا از ارزش‌های حرفه‌ای عدول ننمایند و از این طریق فشارهای واردۀ بر حرفه حسابرسی را کاهش دهند.

تعارض منافع

تعارض منافع نداریم.

ORCID

Alireza Saadati

<http://orcid.org/0000-0001-2001-1651>

Negar Khosravipour

<http://orcid.org/0000-0001-0271-1194>

Mohammad Ali Bidari

<http://orcid.org/0000-0002-1128-0018>

منابع

- بولو، قاسم، بروزیله، فرج، الهیاری ابهری، حمید. (۱۳۹۹). الگویی برای ارزیابی خطر تقلب در حسابرسی صورت‌های مالی، مجله دانش حسابداری، ۱۱(۴)، ۲۵-۴۵.
<https://doi.org/10.22103/jak.2020.15880.3254>
- پورسمیعی، محمد، عبدالی، محمدرضا، ولیان، حسن، صفری گرایلی، مهدی. (۱۴۰۰). شناخت رویکردهای تفکر انتقادی حسابرسان و بازنمایی آن در قالب تحلیل‌های پیوندی (تحلیل کیفی/تعاملی «IQA»)، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۸(۶۹)، ۱۸۵-۲۱۰.
<https://doi.org/10.22054/qjma.2021.51892.2147>
- صالحی‌دشتی، محمدرضا، ساعدی، رحمان. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر عوامل فشار روانی شغلی و اجتماعی بر عملکرد شغلی حسابرسان، حسابداری سلامت، ۹(۱)، ۴۱-۶۰.
<https://doi.org/10.30476/jha.2020.80242.1252>
- غلامی‌فتیده، اشکان، مهرانی، کاوه، تحریری، آرش. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر فشار زمانی، تعارض کار-خانواده و ابهام نقش بر رفتار کاهنده کیفیت حسابرسی با اثر میانجی استرس شغلی: تحلیلی از محیط حسابرسی ایران، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۹(۷۶)، ۶۵-۹۶.
<https://doi.org/10.22054/qjma.2023.71177.2420>
- تامرادی، فاضل، بشیری‌منش، نازنین، کعب‌عمیر، احمد، عارف‌منش، زهره. (۱۴۰۲). ارائه مدل مولفه‌های مؤثر و پیامدهای مالی مدیریت ریسک شرکت: تحلیل سلسه مراتبی و تئوری راف توسعه یافته، پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۱۳(۳)، ۱۳۳-۱۶۴.
<https://doi.org/10.22051/jera.2023.43138.3110>
- نظری‌پور، محمد، زکی‌زاده، بابک. (۱۴۰۱). بررسی تأثیرهای فشار زمانی، تعارض کار-خانواده و ابهام نقش بر رفتارهای کاهنده کیفیت حسابرسی با میانجیگری استرس شغلی، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۲۹(۴)، ۷۱۴-۷۳۷.
<https://doi.org/10.22059/acctgrev.2023.344298.1008693>
- واسعی‌چهارمحالی، مهدی، ولیان، حسن، عبدالی، محمدرضا، صفری گرایلی، مهدی. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر فشار روانی شغلی حسابرسان بر کیفیت حسابرسی با تأکید بر نقش تعديل‌کنندگی اولین حسابرسی برای مشتریان جدید، حسابداری سلامت، ۷(۲)، ۸۲-۱۰۳.
<https://doi.org/10.30476/jha.2019.67959.1178>
- ولیان، حسن، رضائی پیته‌نوئی، یاسر، صفری گرایلی، مهدی. (۱۴۰۱). تحلیل و شبیه‌سازی استرس شغلی در حرفه حسابرسی: رویکرد مدلسازی سیستم‌های پویا، دانش حسابداری و

حسابرسی مالیاتی، ۱۱(۴۲): ۴۱-۵۷. https://www.jmaak.ir/article_19418.html?lang=en
ولیان، حسن.، صفری گرایلی، مهدی.، رضائی پیته‌نوئی، یاسر. (۱۳۹۸). واکاوی نقش تصوری‌های تعارض شغلی حسابرسان بر اساس تحلیل فراترکیب و فازی (مطالعه موردی: دیوان محاسبات کشور)، حسابداری دولتی، ۵(۲): ۴۷-۶۸. <https://doi.org/10.30473/gaa.2019.46195.1273>

References

- Adams, T., Krishnan, J., & Krishnan, J. (2021). Client influence and auditor independence revisited: Evidence from auditor resignations. *Journal of Accounting and Public Policy*, 40(5), 211-243. <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2021.106846>
- Alves, I., Limão, M., & Lourenço, S. M. (2024). Work Overload, Work–Life Balance and Auditors' Turnover Intention: The Moderating Role of Motivation. *Australian Accounting Review (AAR)*, 34(1), 4-28. <https://doi.org/10.1111/auar.12417>
- Amiruddin, A. (2019). Mediating effect of work stress on the influence of time pressure, work–family conflict and role ambiguity on audit quality reduction behavior. *International Journal of Law and Management*, 61(2), 434-454. <https://doi.org/10.1108/IJLMA-09-2017-0223>
- Appelbaum, D.A., Kogan, A., & Vasarhelyi, M. A. (2018). Analytical procedures in external auditing: A comprehensive literature survey and framework for external audit analytics. *Journal of Accounting Literature*, 40(1), 83-101. <https://doi.org/10.1016/j.aclit.2018.01.001>
- Asnawi, M. (2022). The quality of audit recommendation: The effect of role conflict, role ambiguity and work stress. *Accounting*, 8(3), 315-322. <https://doi.org/10.5267/j.ac.2021.11.002>
- Baker, T., & Nelson, R. E. (2005). Creating something from nothing: resource construction through entrepreneurial bricolage. *Administrative Science Quarterly*, 50(3), 329-366. <https://doi.org/10.2189/asqu.2005.50.3.329>
- Baker, T., Miner, A. S., & Eesley, D. T. (2003). Improvising firms: bricolage, account giving and improvisational competencies in the founding process. *Research Policy*, 32(2), 255-276. [https://doi.org/10.1016/S0048-7333\(02\)00099-9](https://doi.org/10.1016/S0048-7333(02)00099-9)
- Bazerman, M. H., Moore, D. A., Tetlock, Ph. E., & Tanlu, L. (2006). Reports of Solving the Conflicts of Interest in Auditing Are Highly

- Exaggerated. *The Academy of Management Review*, 31(1), 43-49. <https://doi.org/10.5465/AMR.2006.19379623>
- Bhattacharjee, S., & Moreno, K. K. (2013). The Role of Auditors' Emotions and Moods on Audit Judgment: A Research Summary with Suggested Practice Implications. *Current Issues in Auditing*, 7(2), 1–8. <https://doi.org/10.2308/ciia-50565>
- Bonner, S. E., Kadous, K., & Majors, T. M. (2022). A Habit Strength-Based Explanation for Auditors' Use of Simple Cognitive Processes for Complex Tasks. *The Accounting Review*, 97(3), 107–129. <https://doi.org/10.2308/TAR-2019-0503>
- Bucaro, A. C. (2019). Enhancing auditors' critical thinking in audits of complex estimates. *Accounting, Organizations and Society*, 73(4), 35–49. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2018.06.002>
- Charmaz, K. (2011). Grounded theory methods in social justice research. *The Sage handbook of qualitative research*, 4(3), 359-380. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=975630>
- Çollaku, L., Aliu, M., & Ahmeti, S. (2024). The relationship between job burnout and intention to change occupation in the accounting profession: the mediating role of psychological well-being. *Management Research Review*, 46(12), 1694-1710. <https://doi.org/10.1108/MRR-10-2022-0726>
- Coviello, N., Kano, L., & Liesch, P. W. (2017). Adapting the Uppsala model to a modern world: macrocontext and microfoundations. *Journal of International Business Studies*, 48(9), 1151-1164. <https://doi.org/10.1057/s41267-017-0120-x>
- Dierynck, B., Kadous, K., & Peters, Ch. P. H. (2023). Learning in the auditing profession: A framework and future directions. *Accounting, Organizations and Society*, 2(1), 1-13. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2023.101534>
- Duymedjian, R., & Ruling, C. C. (2010). Towards a foundation of bricolage in organization and management theory. *Organization Studies*, 31(2), 133-151. <https://doi.org/10.1177/0170840609347051>
- Fernández, W. D. (2004). The grounded theory method and case study data in IS research: issues and design. In *Information Systems Foundations Workshop: Constructing and Criticizing*, 1(1), 43-59. <https://api.semanticscholar.org/CorpusID:13996892>
- Frank, M. L. (2020). When do Auditors' Professional Values Constrain the Biasing Effects of Self Interest? An Experimental Investigation. *Behavioral Research in Accounting*, 32(2), 41–55. <https://doi.org/10.2308/bria-19-068>

- Glaser, B. G. (1992). *Theoretical Sensitivity: Advances in the methodology of grounded theory*. Mill Valley, Calif.: Sociology Press. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=765402>
- Hameli, K., Çollaku, L., & Ukaj, L. (2024). The impact of job burnout on job satisfaction and intention to change occupation among accountants: the mediating role of psychological well-being. *Industrial and Commercial Training*, 56(1), 24-40. <https://doi.org/10.1108/ICT-06-2023-0040>
- Henwood, K., & Pidgeon, N. (1992). Qualitative Research and Psychological Theorizing. *British Journal of Psychology*, 83(2), 97-111. <http://dx.doi.org/10.1111/j.2044-8295.1992.tb02426.x>
- Hoshang, A. L., Karim, M., Hasan, M., & Shatnawi, A. (2021). The role of adopting strategic audit to improve audit quality. *Journal of Critical Reviews*, 7(11), 20-45. <https://doi.org/10.31838/jcr.07.19.376>
- Hou, F., De Qi, M., Su, Y., Tan, X. X., & Yang, B. X. (2022). Trickle-Down Effects of Entrepreneurial Bricolage and Business Model Innovation on Employee Creativity: Evidence from Entrepreneurial Internet Firms in China. *Frontiers in Psychology*, 12(8), 122-141. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.801202>
- Jamal, K., & Sunder, Sh. (2015). Is mandated independence necessary for audit quality?. *Accounting, Organizations and Society*, 36(4/5), 284-292. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2011.03.001>
- Levi-Strauss, C. (1966). *The Savage Mind*, University of Chicago Press, Chicago, IL.
- Lorentzon, J.I., Fotoh, L.E., & Mugwira, T. (2024). Remote auditing and its impacts on auditors' work and work-life balance: auditors' perceptions and implications. *Accounting Research Journal*, 37(1), 1-18. <https://doi.org/10.1108/ARJ-06-2023-0158>
- Mappangile, I. M., Mediatty, M., & Kusumawati, A. (2023). The Effect of Role Conflict and Role Ambiguity on Audit Quality with Independence as A Moderation Variable, *International Journal of Progressive Sciences and Technologies*, 36(2), 76-93. <https://doi.org/10.2991/iconies-18.2019.69>
- Monaheng, T. (1995). Participation and human development: some implementation problems. *Africanus*, 28(1), 1-18. https://catalogue.leidenuniv.nl/discovery/fulldisplay/alma9939088447302711/31UKB_LEU:UBL_V1
- Payne, D.M., Corey, C., Raiborn, C., & Zingoni, M. (2020). An applied code of ethics model for decision-making in the accounting profession. *Management Research Review*, 43(9), 1117-1134. <https://doi.org/10.1108/MRR-10-2018-0380>

- Pham, Q. T., Tan Tran, T. G., Pham, T, N, B., & Ta, L. (2022). Work pressure, job satisfaction and auditor turnover: Evidence from Vietnam. *Cogent Business & Management*, 9(1), 372-402. <https://doi.org/10.1080/23311975.2022.2110644>
- Phillimore, J., Bradby, H., Knecht, M., Padilla, B., & Pemberton, S. (2018). Bricolage as conceptual tool for understanding access to healthcare in superdiverse populations. *Social Theory and Health*, 2(2), 1-22. <https://doi.org/10.1057/s41285-018-0075-4>
- Salterio, S. E. (2022). Redressing the fundamental conflict of interest in public company audits. *International Journal of Auditing*, 26(1), 48-53. <https://doi.org/10.1111/ijau.12269>
- Scheibelhofer, E. (2023). The Interpretive Interview. An Interview Form Centring on Research Participants' Constructions. *International Journal of Qualitative Methods*, 4(1), 56-79. <https://doi.org/10.1177/16094069231168748>
- Selvi, I. H., Torkul, O., & Cedimoglu, I. H. (2018). An Integrated Grey Relations Analysis and VIKOR Method for Multi Criteria Decision Making under Fuzzy Environment: Supplier Selection Case, Intelligent Techniques for Data Analysis in Diverse Settings, 3(2), 1-24. <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-5643-5.ch020>
- Senyard, J., Baker, T., Steffens, P., & Davidsson, P. (2014). Bricolage as a path to innovativeness for resource-constrained new firms. *Journal of Product Innovation Management*, 31(2), 211-230. <https://doi.org/10.1111/jpim.12091>
- Shyng J. Y., Tzeng G. H., & Wang F, K. (2007). Rough set theory in analyzing the attributes of combination values for insurance market. *Expert System with Applications*, 32(1), 56-64. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2005.11.002>
- Van de Walle, S. (2014). Building resilience in public organizations: The role of waste and bricolage. *Innovation Journal*, 19(2), 101-129. <http://hdl.handle.net/1765/88319>
- Yang, M., & Leppäaho, T. (2023). Network bricolage of international entrepreneurs for new market entry: a cross-national study of small biotech firms. *International Marketing Review*, 40(7), 22-44. <https://doi.org/10.1108/IMR-05-2022-0133>
- Yang, M., Hui, Q., Yang, Q., Fan, M., & Li, X. (2023). A study on the key drivers of national construction project audit risk and evolvement mechanism. *Engineering, Construction and Architectural Management*, 32(1), 427-453. <https://doi.org/10.1108/ECAM-02-2023-0176>
- Yustina, A. I., & Valerina, T. (2019). Does Work-Family Conflict Affect the Auditor's Performance?: Examining the Mediating Roles of Emotional

Exhaustion and Job Satisfaction. *International Journal of Business*, 20(1), 65-88. <https://doi.org/10.22146/gamaijb.26302>

Zhang, Q., Xie, Q., & Wang, G. (2016). A survey on rough set theory and its applications, *CAAI Transactions on Intelligence Technology*, 1(4), 323-333. <https://doi.org/10.1016/j.trit.2016.11.001>

References [In Persian]

- Boluo, G., Barzideh, F., & Alahyari Abhari, H. (2020). A Model for Assessment of the Risk of Fraud in an Audit of Financial Statements. *Journal of Accounting Knowledge*, 11(4), 25-45. <https://doi.org/10.22103/jak.2020.15880.3254> [In Persian]
- Gholami Fatideh, A., Mehrani, K., & Tahriri, A. (2023). The Effect of time pressure, work–family conflict and role ambiguity on audit quality reduction behavior with the Mediating effect of work stress: An Analysis of the Iranian Audit Environment. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 19(76), 65-96. <https://doi.org/10.22054/qjma.2023.71177.2420> [In Persian]
- Nazaripour, M., & Zakizadeh, B. (2022). Investigating the Impacts of Time Pressure, Work-family Conflict, and Role Ambiguity on Audit Quality Reduction Behavior Mediated by Work Stress. *Accounting and Auditing Review*, 29(4), 714-737. <https://doi.org/10.22059/acctrev.2023.344298.1008693> [In Persian]
- Poorsamiei, M., Abdoli, M., Valiyan, H., & Safari Gerayli, M. (2021). Recognize the Approaches of Critical Thinking of Auditors and Its Representation in the form of Link Analysis(IQA). *Empirical Studies in Financial Accounting*, 18(69), 185-210. <https://doi.org/10.22054/qjma.2021.51892.2147> [In Persian]
- Salehi Dashti, M., & Saedi, R. (2020). Investigating the Effects of Work and Social Stress Factors on Job Performance of Auditors. *Journal of Health Accounting*, 9(1), 41-60. <https://doi.org/10.30476/jha.2020.80242.1252> [In Persian]
- Tamoradi, F., Bashirimanesh, N., Kaabomeir, A., & Arefmanesh, Z. (2023). Designing a Model of Effective Determinants and Financial Consequences of Enterprise Risk Management: Hierarchical Analysis and Developed Theory of Rough. *Empirical Research in Accounting*, 13(3), 133-164. <https://doi.org/10.22051/jera.2023.43138.3110> [In Persian]
- Valiyan, H., Rezaei Pitenei, Y., & safari gerayli, M. (2022). Job stress analysis and simulation in the auditing profession: a dynamic systems modeling approach. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 11(42), 41-57. https://www.jmaak.ir/article_19418.html?lang=en [In Persian]

- Valiyan, H., Safari Gerayli, M., & Rezaei Pitenoey, Y. (2019). An investigation into the role of auditors' job conflict theories based on methasynthesis and fuzzy approaches (A case study of Supreme Audit Court). *Governmental Accounting*, 5(2), 47-68. <https://doi.org/10.30473/gaa.2019.46195.1273> [In Persian]
- Vasei Chaharmahali, M., Valiyan, H., Abdoli, M., & Safari Gerayeli, M. (2018). Investigating the Effect of Auditors' Work Stress on Audit Quality by Emphasizing the Moderating Role of Initial Audit Engagement for New Clients. *Journal of Health Accounting*, 7(2), 82-103. <https://doi.org/10.30476/jha.2019.67959.1178> [In Persian]

استناد به این مقاله: سعادتی، علیرضا، خسروی‌پور، نگار، بیداری، محمدعلی. (۱۴۰۳). زمینه‌یابی کارکردهای تفکر استراتژیک بریکولاژ حسابسان در کنترل وقوع اختلال‌های سرریزش‌گی فشارهای حرفه حسابرسی، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۸۴(۲۱)، ۱۷۹-۲۲۸. DOI: 10.22054/qjma.2024.80610.2587

Empirical Studies in Financial Accounting is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.